LIBRARY OF PRINCETON
JAN . 0 1908
SEMINARY.

SCC
8341

Kernonstrant

Pamphlets v. 27

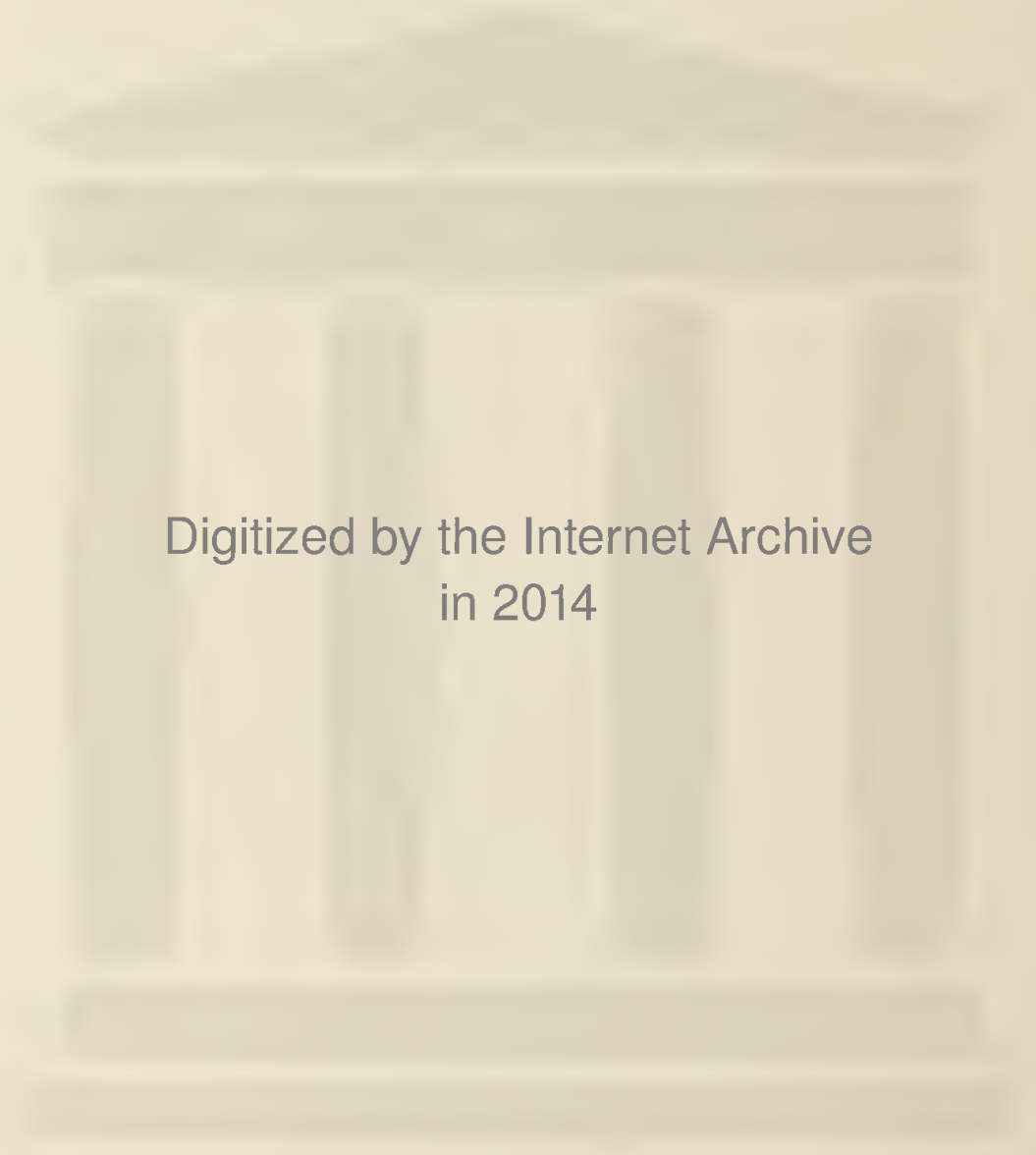

Digitized by the Internet Archive
in 2014

https://archive.org/details/svlamithoftebani00teel

SVLAMITH.

Ofte

Baniere des Heeres/

Opgeworpen

Om Japhet te locken/ dat hy weder kome wonen inde Hutten Sems.

Dat is:

Om d'afgewekene Remonstranten weder te brengen tot de gemeenschap vande Gereformeerde Kercke/ daer in sy geboren syn.

Door

IRENEUM PHILALETIUM.

Ezech: 37. vers: 19.

Soo spreeckt de Heere/ ick wil het hout Josephs/ dat in Ephraims handt is/ nemen met samen haere vrienden/ de Stammen Israels/ Ende wilse tot den houte Juda doen/ ende een hout daer upt maecken/ende sy sullen een syn in myner handt.

Ende de nijt teghens Ephraim sal op-houden/ Ende de Vyanden Juda sullen uptgeropt werden/ dat Ephraim den Juda niet meer en benyde/ Ende Juda niet en sy teghens Ephraim/ Sy sullen doch de Philisteen op den halse syn teghens 't Westen/ ende berooven alle die teghens het Oosten wonen/ Edom ende Moab/ Esa: 11. vers: 13.

T' AMSTELREDAM,

Door Marten Ianſz Brandt, Boeck-verkooper/ wonende inde Grave-Straet/ by de Nieuwe-Kerck/ inde Gereformeerde Catechismus. 1621.

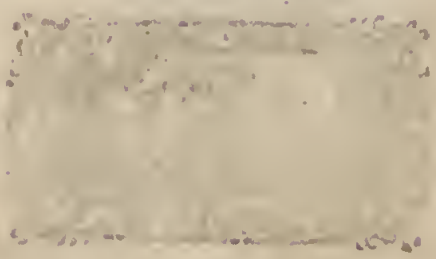

SVLAMITH,

Ofte

Baniere des vredes/

Opgeworpen

Om Japhet te socken, dat hy wederom kome wonen inde hutten Sems.

Psalm Lx.

4 O Godt du hebst ons verstoten / du hebst ons van een anderen gescheyden / du bist gram geweest/ keere dy wederom tot onswaert.

Du hebst het landt doen daveren/ du hebst het van een anderen ghespleten / heyle du syne schaerden / want het swickt.

Du hebst dyn volck een harde sake laten sien / du hebst ons Wyn der swymelinge doen drincken.

Maer noch hebst du den genen die dy vresen een vendel gegeven/ om inder hooghte te verheffen/ om dyner waerheyd wille.

Op dat dyne wel-geliefde verlost mogen werden.

Psalm Lxxx.

7 Du hebst ons tot een kyvage gesteldt teghens onse na-buyren/ ende onse vyanden spottender mede onder hun.

8 O God der heyrscharen weder brenge ons/ ende laet dyn aengesicht lichten / soo sullen wy behouden syn.

Aensprake
ende Remonstrants-gesinde.

1. Con. 22. 17. ICK sach Israël verstroyt op de bergen, als Schapen die genen Herder en hebben, **Ende sprack**/ En hebben dan dese genen Herder? Hoe gaet dit soo toe, dat
Cant. 2. 16. het Israël Gods, 't welck soo fyn onder de Lelyen placht te weyden, nu op de bergen verstroydt daer henen loopen,
Esech. 34. 6. ende alle wilde gedierten ter spyse werden, ende gaen verbystert op de bergen, ende zijn op den gantschen lande ver-
Esech. 34. 4. stroyt? En isser dan niemant die het swacke waerneme, het krancke heele, het verbysterde weder hale, ende spreecke,
2. Sam. 2. 26 een yegelijck keere weder te huys met vrede? sal dan het sweerd sonder eynde verslinden, weet ghy niet dat hier namaels meer jammers mochte werden, hoe langhe en wilt ghy den volcke niet seggē, dat het aflate van syne broeders?

Ende ghy verbysterde broeders / wat wilt ghy langer soo schouw ende spoor-bister herwaerts ende ginswaerts de Wolven inde mupl loopen / ofte tot den eenen ofte anderen waen-sinnigen dwael-geest vervallē? waerom en spreeckt ghy niet liever met de Bruyt/ Segget my aen die mijn siele lief heeft waer ghy weydet, waer
Cant. 1. 7. ghy rustet inden middage, op dat ick niet langer henen ende herwaerts gaen moet by de kudden uwer gesellen? **Ēn dan hoozen mocht dese vriendelijcke stemme**/ keert we-
Cant. 6. 13. der, keerdt weder, Sulamith keerdt weder, dat wy u aenschouwen mogen, onser huysen balcken zijn van Cederen,
Gen. 9. 27. ende onse latten van Cypressen, **dat slechts** Iaphet de aenlockelijcke wederom come woonen in de hutten Sems, wy willen het ruym onser hutten wyt maecken, ende de

tapyten

tapyten onſer wooninge uytbreyden, ende niet ſparen, wy willen de reepen lanck uyt trecken ende de nagelen vaſter ſetten, **om u wel te ontfangen**/ de Heere wil het hout Ioſephs, dat in Ephraims hant is, weder ten houte Iuda doen, ende een hout daer van maken, laet maer de nijt tegen Iuda ophouden, eñ laet Ephraim niet meer den Iuda tegen ſyn. *Eſa.* 54.2. *Eſech.* 34.19

Lieve/ loopt niet ſoo heeſch, **maer ſtaet wat ſtille**/ **eñ denckt**/ van waer ghy komt, ende waer ghy henen gaet, uyt het huys Abrahams na de wilderniſſe van Egypten. **Dit hebt ghy eenmael alſo ſelve geoordeelt**/ **wanneer ghy ſpraeckt**/ Siet wy hooren van haer in Ephrata, wy hebbē- ſe gevonden op den velde des wouts, **eñ hebt u ſelve daer op tot de Gereformeerde religie begeven** / ende de borſten hares trooſtes een tijt lanck geſogen, **ende ſyt daer by het geworden**/ ende als meſt-kalveren uyt ende ingaende wel geſlacht, (**want tot ſulcke ſpreke ick meeſt**) wie heeft u dan ſoo betovert, dat ghy de eens aengenomē waerheyt niet langer en wilt gehoorſaem zijn, **maer ſo wandelijck tegen loopt**? Eñ laet u ſo haeſt tot een ander Euangelium overvoeren? ſyt ghy nu met Ammon gram geworden, die ghy te voren ſoo lief haddet, voor de welcke ghy u oogen, ſo het mogelijck hadde geweeſt, ſoud' uytgegraven hebbē om haer de ſelve te gevē? dat quaet ware erger dan eenich ander dat ghy gedaen hebt. **Iſſer dan voortaen** geen ſalve meer in Gilead, ende is het gras op Carmel, **daer ghy te voren ſoo goeden ende overvloedigen weyde hadde**/ verdroocht? **Is den dau des Hemels**/ **eñ ſyn de** genadige reghens **op** Hermon **weder houden** / **dattet aldaer niet meer en druppe**? Nochtans waren wy eens gebroeders, die wy vriendelijcken met malkanderen waren tuſſchē ons, wy wandelden inden huyſe des Heeren te ſamen met hoopen, onder de hoopen die daer vierden, **Nochtans tradē** *Gen.* 16.8. *Pſal.* 132.6. *Eſa.* 66.11. *Mal.* 4.2. *Gal.* 3.1. *Gal.* 1.6. 2. *Sam.* 13. 15. *Gal.* 4.15. 2. *Sam.* 13. 16. *Ier.* 8.22. *Eſech.* 34.26 *Pſal.* 55. 15. *Pſal.* 42. 5.

wy eens te samen tot de gemeene maeltyden / tot de tafel der liefde / tot dat sonderling vrienden-bancket des
Esa. 25. 6. Heeren / Een vette maeltyd, een maeltydt van reynen wyne, van vette, van merch, van wyn daer geen droesem in is, aldaer hebben wy de handt der gemeentschap t'samen uytgesteken / wat is dan dit voor een raserije / dat wy malkanderen nu soo tegen loopen? wie heeft desen geest der verwerringe / desen swymel-gheest onder ons ghe-
Esa. 29. 9. bracht / dat wy aldus rumoeren, ende niet van wyne, dat wy aldus tuymelen, doch niet van stercken drancke, ende
Eph. 4. 3. nuchteren dul syn? Kan den bandt des Vredes, ende de uyt-gereckte liefde, die onder ons behoorde te syn / ons niet bewegen / om de eenigheyd des geestes te behouden /
Ioh. 10. 16. ende onder eenen herder tot een schaep-stal weder te keeren / Soo laet immers de vreese / ende het algemeyn perpckel / van onsen erf vyand / daer in wy tegenwoordigh
Esech. 17. 3. syn / die als eenen grooten Arendt, met groote vleugelen, en lange vlercken, vol bonte vederen, over ons dreygd te komen / dat te wege brengen.

Lieve / segt my / wat feyld u / soeckt ghy de Godsalighevd? ick weet wel iae / Ende eenige onder u van herten / dat betrouwe ick vastelyck. Ende tot sulcke is myn herte geopent / want hier mede heeftmen de beste onder u afkeerigh / ende de Gereformeerde Religie tegen gemaeckt / Dat hare Leere de sonde styft / ende de Godsalighevt verachterd / datse / als Eliphas spreckt / de vree-
Iob 15. 4. se Godts te niete maeckt, ende onse t'samen-sprekinge met Godt wegh neempt, Ende daerom als eenen onvruchtba-
Naerder bericht der Remonstranten. fol. 81. ren Boom, die niet alleene onnuttelycken d'aerde beslet, maer oock door syne bladeren ende af-druppenden regen belet dat niet goedts daer onder wasschen kan, behoorde uyt-geroepd te worden / waere het alsoo / uwe redenen waren

waren goedt / ende weerdigh van alle aen-genomen te werden / want dit is gewis / dat de Leere die niet en is nae de Godtsaligheyd, de ware Leere niet en is, *Tit. 1. v. 1.* maer verstaet my wel / ende laet my een woordt der bymoedigheyd tot u spreken / ghy hebt vyerigheyd tot God, maer niet met verstande, Lieve staet wat stille / ende hoort wat ick u vragen sal / is het de leere vande Gereformeerde kercke / die de Godsaligheyd verachterd / of spin 't de beslupten die daer upt werden getrocke? is het de leere / soo willen wy die selve met u verfoepen / ja een Anathema Maranatha daer over uytspreecken / maer spin 't oock alleen de beslupten die daer upt werden getrocken / soo dient ondersocht hoe de selve daer upt volgen / ende offe upt den aert der leere vloepen / want men even quade beslupten / maer al te veel / selfs upt het goede woordt Gods / ende upt de gesonde leere kan trecken / Soomen den toom aen het natuyrelijck verstandt willos geven / ende het selve in syn ongebondenheydt / daer mede het gewent is sich selve te verheffen, selfs tegen de kenniſſe Godts, wil involgen / Ende het is een snoode vrucht des verdorven natuyrlijcken verstant / 't welck alle tijdt den verkeerden wegh in wil, oock upt de gesontste gronden ende stellingen / verkeerde ende verdraeyde beslupten te trecken / gelijck het dan selve verkeerdt ende verdraeyt is / dit heeft den Apostel Paulus ondervondē aende hertnechighe Ioden synes tijdts / dewelcke om de leere des Euangeliums tegens te staen / upt de troostelijcke ende heylsame leere vande sonderlinge genade Gods / dit beslupt trocken / dat het dan goet was, inde sonde te blyven, ende de selve overvloedich te maken / op dat de genade, die de Heere doch boven alle syne wercken / nae de leere des Apostels / wilde verheffē / te meerder werde, 't welck den.

Tit. 1. 1.

Rom. 10. 2.

1. Cor. 16. 22.

2. Cor. 10. 5.

Psal. 95. 10.

Rom. 6. 1.

Rom. 6. 1.

den Apoſtel niet beter en konde tegen gaen/ dan mits-
verklarende/ dat het tegens den goeden aert der kinde-
Rom.6.2. ren Gods is/ alſoo te beſlupten / ſeggende/ dat ſy verre,
maer liever aldus te redencavelen/Hoe ſullen wy die der
ſonde geſtorven zijn noch inde ſelve leven? Want dit is
een blyckelijcke waerheydt / inden wooꝛde Godts ſeer
Apoc. 3.18. wel bekent booꝛ alle de gene/ die d'oogen met de rechte
oogen ſalve hebben geſtrekē, dat het eerſte werk 'twelck
de genade doet / aen die gene die de genade hebben ont-
fangen / is dit / datſe haer leert de genade wel gebꝛuyc-
ken/ die haer onderwyſt, gelijck den Apoſtel ſpꝛeeckt/
Tit.2.11.12 hoe ſy de Godlooſheyd ende Wereldtſche begeerlijckhe-
den verſakende, matichlijck, rechtveerdelijck ende God-
ſalichlijck leven ſullen in deſe teghenwoordige Wereldt,
Rom. 6.15. Dit is het eerſte werck der genade, want daer is een ge-
nade, ende daer ſyn gaven der genade, die nopt van de
genade werden geſchepden / mits dat/gelijck den Apo-
ſtel ſpꝛeeckt/ de booꝛgemelde genade altijd overvloedich
is,met geloove ende liefde,*1.Timoth. 1.14.* 't Welck d'on-
erbooꝛene / ende die noch part noch deel aen deſe gena-
de hebben/ niet gevoelende/ ſoo laſteren ſy de leere van-
de genade, ende beſchuldigen de waerheydt/ aende ſte-
de / daer ſy haren mondt in 't ſtof behoorden te ſteecken,
Col.2.18. ende haer ſelve beſchuldigen / als die haer inſteecken, in
het gene ſy niet geſien hebben, ende onderwinden haer
te ſpꝛeken/ van dingen die haer niet en betreffen/ noch
aengaen.

Dit was oock den aert der Libertynen, inden aen-
banck des Euangeliums / de welcke twiſtende met den
eerſten Martelaer Stephano, ende niet konnende weder-
Act. 6.9. ſtaen, als den text ſeght/ de wijſheyd noch den Geeſt daer
door hy ſprack,maeckten mannen uyt die ſeyden,wy heb-

ben hem lasterlijcke woorden hooren spreken tegens Mosen, ende tegens God. *Act. 6. vers. 9.*

Dit bejegent ons mede met de Papisten **heden ten dage/ dewelcke hoorende datmē leert/dat wp alleene door het geloove aenden Heere Jesum salich werden**/om datmen het werck syner handen te krachtiger tot hem soude wysen, ende maecken dat de spruyte syner plantinge,oock ware een spruyte ende een werck tot synen pryse, **besluyten daer upt/ datmen dan na de** goede wercken **niet en hoeft om te sien / daer doch dat het rechte besluyt niet en is/ 't welck upt de voorgemelde stellinge vloeyt/ ende oock daer upt behoorde ghetrocken te werden/ Maer liever dit/'t welck oock alle rechtsinnige daer upt trecken / datmen dan op het ernstichste na het geloove aenden Heere Jesum moet staen**/ op dat wy op het voorghemelde gheloove getimmerdt synde,ons mochten houden inde liefde Godts, ende verwachten de barmhertigheydt onses Heeren Iesu Christi ten eeuwigen leven, **'t welck sonder** goede wercken **niet en kan geschieden/ want oock het ware geloove/ na synen rechten aert soo wepnich kan wesen sonder goede wercken/als het vyer sonder hitte/ Ende** het geloove dat niet en is vergesellschapt met deuchd, wetenschap, matigheyt, lijtsaemheyt, Godvruchtigheyt, broederlijcke vriendelijckheyt, eñ liefde, ende deucht gantsch niet, **ende is even gelijck die bedelachtige lant loopers / die haer roemen van grooten huyse ende afcomste te syn / ende wandelen doch ongeacht / sonder eenigen trepn ende gevolgh daer henen/ 't Welck de domme** Papist **niet verstaende noch gevoelende / treckt sulcke verkeerde ende ongerijmde besluyten upt de heylsame waerheydt/ om de selve daer mede te gronde te slaen.**

Esa. 45. 11.
Esa. 60. 21.
Iud. vers. 21
2. Pet. 1. 4.

Dit werckt oock het natuyrelijck verstant krachtich onder ons/in dese duystere donckere dagē/ die over ons zijn gegaen/'t welk geen raet wetende om de waerheyt Gods met goede redenen ende schriftuyrlijck beschepdt op de mondt te slaen / ende te doen swygen / heeft bestaen de selve met valsche/ ende tegens den stroom van Gods woort/ ende den rechten aert der dingen / getrocken beslupten/ te beswaren/ daer mede/ alhoewel sy eenige eenvoudige/ ofte quaetwillige hebben verstelt / soo hebben sy doch voor de verstandige niet anders uytgericht / dan haer onverstandt ende onvarenthepdt in het ware Christelijck leven geopenbaert/ ende daer mede getoondt / dat sy dolen, niet wetende de Schrift, noch de macht Godts, daer mede hy in syne kinderen werckt, ja hebben daer mede voor al de Werelt uytgeroepen/ ende bethoont/dat het licht 't welck in haer is,niet anders en is dan enckel duysterniſſe, ende gelijck Salomo seght/ Dat hare luchte is sonde, *Prov. 21. 4.* Ende hare wetenschap niet anders / dan een doorn inde handt eens dwasen, daer mede hy hem selve, ende andere verquetset, *Pro. 26. 9.* daer op dan lichtelijck volght / 't gene Salomo noch wyder verclaert vanden aert deser menschen / dat hare dwaesheydt haer soo verre verleydet, datse oock tegens den Heere woeden, *Prov. 19. 3.* 't Welck dan geschiet alsmen soo hertneckelijck tegens syne waerheydt staet.

Mat. 22. 29.

Prov. 21. 4.

Pro. 26. 9.

Want neemt my voor eerst de leere vande Prædestinatie, ofte vrye verkiesinge Gods / die soo aenstotelijck werdt gemaeckt voor het natuyrelijck verstandt / ende merckt wat wy daer van leeren / ende wat het voorgemelde natuyrlijck verstandt daer uyt beslupt. Wy leeren / met den Apostel / eenvoudelijck/ ende gelooven oock

ook heplichlijck/ dat God ons uytverkorē heeft in Christo eer des Wereldts grondt geleydt was, Op dat wy souden weſen heylich ende onſtraffelijck voor hem inde liefde, die ons heeft van te vooren geſchickt tot de aenneminge der kinderen, dat is, **om ſyne kinderen te zijn**, door Ieſum Chriſtum, nae het wel behagen zijns willens, tot prijs van ſyne heerlijcke genade, inden welcken hy ons hem ſelven aengenaem gemaeckt heeft inden beminden, *Eph.1.4.* **Ende vougen daer by ja ſtemmen metter herten ook toe**/ **'t gene de Heere Chriſtus hier van verklaert**/ Ghy en hebt my niet uytverkooren, maer ick hebbe u uytverkooren, ende ick hebbe u geſteldt, dat ghy henen gaet, ende vrucht draecht, ende dat uwe vrucht blyve, *Ioh.15.verſ.16.* **dit zijn d'ordinare ſchriftuyr-plaetſē daer wy ons geloove**/ **aengaende** de vrye verkieſinge Godts, **opbouwen**/ **Dit mede brengende**/ **dat alle die geene die van Godt uytverkoorē zijn voor de tijd**/ **om ſyne kinderen te weſen**/ **Daer toe ook afgeſonderdt werden inde tijdt**/ **om haer als kinderen Godts te dragen**/ **ende ook vruchten der bekeeringe weerdich voort te brengen**/ wie nu anders, dan die Geeſtelijck betovert is, ende een Wyn der ſwymelinge uyt ten tuymel-kelck heeft gedroncken, **ſal uyt deſe leere pet wat beſluyten**/ **dat de Godſalichept tegen gaet**/ **veel min occaſie daer uyt nemen**/ **om ſyn leven te verwoeſten eñ in 't wilde te ſaen**: **ende nochtans hier over heeft** de Helle **in deſe donckere duyſtere dagen**/ **die over ons ſyn gegaen**/ haren mont open geſperret, eñ uyt haren af-gront ſulken dicken roockdamp gegeven, **dat het geheele lant daer door is verduyſtert gewerdē**/ ſo dat het booſe weſen hier door is aengegaen als een vyer, **'t welk niet alleene** de doornen eñ diſtelen, **dat is**/ **allerley waenſinnige geeſten**/ **heeft verteerdt**/

Eph.1.4.

Ioh.15.16.

Gal.3.1. *Pſal.60.5.*

Apoc.9.2.

maer oock vele eenvoudige tot ſpyſe des viers gemaeckt,
Eſa.9.17. ende brant noch als in eenen dicken woude, eñ geeft hoogen roock, als de Prophect ſpreeckt van gelijcke inlantſche ſwaricheden onder het volck Gods ontſtaen / daer door een yegelijck verſlond het vleeſch ſyns arms, Manaſſe
Eſa.9.17. den Ephraim, Ephraim den Manaſſe, eñ ſy beyde te ſamen tegens Iuda, daer nochtans Gods Woort ſulcke verkeerde beſlupten niet en kent / noch oock Gods kinderē ſulcke niet en maken / maer wel de contrarie / te weten / dat wy onſe verkieſinge / die ten aenſiene van Godt on-
2.Tim.2.19 wandelbaer ende onveranderlijck is / (want het fondament Gods ſtaet vaſt, ende heeft deſen ſegel, God kent de ſyne) oock t'onſen aenſiene vaſt moeten maecken / mits afwijckende van alle ongerechticheydt, als den Apoſtel ſpreeckt 2.Tim.2.19. want oock ware het alſo dat ſulcke beſlupten / als het natuyrelijck verſtandt upt de leere vande prædeſtinatie treckt / na haren eygenen aert daer upt vloeyden / ende dat de ſelve leere de Godſalicheydt nadeelich ware / gelijckmen nu d'eenvoudige ſoekt diets te maecken / hoe ſoude dan den Apoſtel Paulus / die deſe leere op 't hoochſte / ende meer dan het natuyrlijck verſtandt lief is / ofte de ghemelijckheydt van ſommighe kan verdragen / geleert heeft / ſo grooten vrucht tot voorderinge vande Godſalicheyt door deſe ſyne leere hebbē
Rom.15.19. geſchaft / dat hy van Ieruſalem tot Illyricum toe, het Euangelium Chriſti, op duſdanige wyſe / gelijck dan ſyne vrienden / die het formelier zijn van ſyne mondelinge predi-
2.Cor.2.14 catien / verkondigende, ſulcken goeden reucke Ieſu Chriſti van hem hebben gegeven ende nagelaten, dat hy door de ſelve leere / gelijck hy ſelve getuycht / alle overlegginge,
2.Cor.10.4. ende verheffinghe, die verheven was tegens de kenniſſe Godts, te niete maeckte, ende alle gedachten gevangen leyde

leyde tot de gehoorſaemheyt Chriſti? Ende alſo door deſe leere; God mede getuygeniſſe gevende met teeckenen, wonderheden, ende inſonderheyt met menigerley krachten, ende bedeelingen des Geeſtes na ſynen wille, als een nieuwe gedaente aende Wereldt, die doemaels inſonderheydt in het booſe was gelegen, hebben gegeven? doorgaens heuen / om ſyne leere / die doemaels / gelijck oock nu / vele tegen-ſprekers verweckte / te beveſtigen / ſich beroepende op de bethooninge der Geeſtelijcker macht, beſtaende inde ware vruchten der Godſalichepdt / die ſyne voorgemelde leere te wege bracht / onder alle die ghene die de ſelve aennamen / ende met den geloove vermengden / daer mede hy hem ſelven ende ſyne leere bekendt maeckte aen aller menſchen conſcientien, die daer door vande doodelijcke wercken der ſonde gereynicht werden, Daermē in ſiet dat die gene die het laegſte gevoelē vande Predeſtinatie / 't welck ſy ſeggen / na de Godſalichept te weſen / volgen / verre te kort komen / mits dat / alhoewel ſy ſterckelijck hebben beweert / dat het ſelve voor deſen in vele kercken hier te lande / ſonder tegenſpreecken / is geleerdt / ſy evenwel niet een uptmuptende exempel van eenige kercke weten te wyſen / die door deſe hare leere / die ſy ſeggen / dat na de Godſalicheyt is, eenichſins boven andere in vver ende Godſalichepdt uptſteeckt / 't welck doch noodſaeckelijck moeſt geſchiedt zijn / ſoude haer voorſtel aengaende de Godſalichept pet gelden / eñ voor de waerhepdt aengenomen werden / daermen ter contrarie wel exempelen weet te geven / dat daer de leere vande Prædeſtinatie na het gevoelen vande ghereformeerde kercke / als 't noot was / ghleerdt is / de Godtſalichepdt daer onder wel gedient / ende merckelijcke vruchten tot verthooninge der geeſtelijcker macht te

Heb. 2.2.

1. Cor. 2.4.

2. Cor. 4.2.

Tit. 1. 1.

voorschijn brengt/ ja ghy selve moet hier van mijn getuyge wesen/ datter gantsch vele onder die gene/ die de voeten altijt recht gedragen hebben inde leere vande Gereformeerde Kercke, ende oock het hooge gevoelen vande Prædestinatie gevolcht/ die in hare wegen onstraffelijck spt/ en dadelijk bethoonen met kracht uyt der hoogten aengedaen te zijn, om matelijck, rechtveerdelijck, eñ Godsalichlijck te leven in dese tegenwoordige Wereldt, jae vele vande uwe inde wercken des geloofs eñ Godsdienstige oeffeningen te overtreffen. 't Welck niet en soude geschieden indien dese leere soo onmuten boom ware / nademael gelijck den Psalmist secht: *Psal.94.20.* De Heere noyt eens en werdt met eener schadelijcken stoel die de Wet qualijck duydet, daer van ick u bidde/ dat ghy/ die de ware Godsalichept van herten soeckt/ doch kennisse wilt nemen/ ende u daer aen niet stooten / of hier ende daer ergens pemandt vande Leeraers vande Gereformeerde Kercke na u gevoelen wat hardt/ aengaende de leere vande vrye verkiesinge Gods / heeft gesproocken/ daer in het mach zijn / haer wedervaren is/ 't gene Salomo seght/ *Pro. 30. 33.* dat wie den neuse te hart snuyt , die dwinght daer bloedt uyt, welcker maniere van spreecken de Sinode niet allesints voor goedt gekendt heeft / daerom het oock onredelijck is / de selve tot laste van het gheheele lichaem vande Gereformeerde Kercke te leggen / ende daer op soo hart aen te dringen/ ende u daer mede vande selve afkeerich te maecken / gelijck dan de valsch genaemde * Hemelsche Synode, die eenen nieuwen roockdamp upt de Helle voort gebracht heeft/ om de waerhept Gods noch meer te verduysteren/ poocht te doen/ haer selven mannekens makende/ die sy pas machtich is/ eñ Canones upt haer eygen buyck dichtende / om de selve te be-

* *Dit Hemels Synodus is onlangs van de Arminianen uytgegeven.*

Apoc.9.2.

te bestrijden/ ende dan victorie daer over te roepen / als of het al gewonnen ware.

So en sal ook de onveranderlijckheyt van het besluyt ofte voornemen Gods, aengaende de salichept der menschen/ niemant verhinderē de middelen te gebruycken/ so hy anders recht geaert eñ een kindt banden goeden inborst is/ als David, een man na Gods herte was, De welcke vernomen hebbende de belofte bande Heere/dat hy zijn huys wilde bouwen / ende gesept / ick hebbe eens gesworen by myne heylijcheydt, ick en wil den David niet voorliegen, zijn saet sal eeuwigh zijn, ende syn stoel voor my, als de Sonne, ende Mane sal hy eeuwigh behouden werden,ende gelijck als de getuygen inde wolcken gewis zijn, so valt hy den Heere met smeecken ende bidden op het ernstichste aen / aldus spreeckende / Ghy Heere Sebaoth, ghy Godt Israëls, hebt de oore uwes knechts geopent, ende geseydt, ick wil u huys bouwen, daerom heeft u knecht zijn herte gevonden, dat hy dit gebed tot u dede, nu Heere ghy syt Godt, ende uwe woorden sullen waerheyt zijn, ghy hebt sulck goedt over uwen knecht gesproocken. Soo begint nu, ende segent het huys uwes knechts, dat het eewelijck voor u sy, want ghy Heere hebt het gesproocken, *2. Sam. 7. 27.* Siet hier/hoe dat de vastichept van Gods beslupt / als een wagen die tusschen twee metalen bergen uytgaet, is den grondt daer op dat David bestaet synen Godt te bidden / alsoo was Daniel de siender ook gesindt / de welcke vernomen hebbende upt de boeken des Propheten Ieremic, dat de 't seventich Jaeren omme waren / die de Heere over syn volck hadde besloten / dat Ieruſalem soude woest leggen / Soo valt hy aen 't bidden, ende smeecken met vasten inden sack ende asschen, *Daniel 9. vers. 2. 3.* Siet dit

2. Sam. 7. 27

Zach. 6. 1.

Dan. 9. 2. 3.

Luc.7.30. dit is den rechten aerdt der ware kinderen Godts/ niet den raet Godts over haer ſelve te verſmaden, maer zyne voorſienicheyt door alle gevoechelijcke middelen te die-
Act. 13.36. nen, Ende het is een wonderſaecke/ te ſien / hoe dat die geene die daer gelooven / dat haer de ſalichept gewiſſe-
1. Petr. 1.4. lijck toekomt / ende inde Hemelen uyt bewaerdt werdt, haer evenwel ſoo noeſtelijck aenſtellen in 't gebruyck van allerley middelen / om daer toe geraecken / Ende
Exod. 33.16. hoe ſoude ook anders het Iſraël Gods wat ſonderlinghs zijn boven and're/ indien het ſich niet anders / dan nae
Pſal. 4.4. den gemeenen loop des Werelots ſchickte/ want deHeere geleydet ſyne heylige wonderlijck, als David getuycht *Pſal. 4. verſ. 4.* Soo dat het niet alleen tegens den aert der kinderen Godts is / ſulcke verkeerde beſluyten te maecken / maer ook noch meer ſulcke verdraeyde wegen in te loopen / ja ter contrarie / hoe een recht geaerdt Chriſten meer hoort vande verkieſinge Godts, ende onveranderlijckheyt van dien/ hoe hy neerſtiger ſal zijn/ eñ meer ſorge dragen/ om van het getal der uytvercoren en
Eſa. 28.26. te zijn/ die ſo ſeecker woonen, ende daer van door onbedriechelijcke preuven verſekert te werden/ 't welck niet te bekomen is dan op den wech der Godſalichept/ ende dat te meer/ hoe hy meer verneempt/ dat de verkieſinge Gods wel maer over weynige ſoude mogen gaen/ ghelijck ons Gods woort in verſchepden plaetſen/ ſulx dupdelijck voorſtelt/ dat het opt ende opt ſoo gegaen heeft/
Dan. 9.26. ende dat het oock tot het eynde des krijgs toe, alleen over de verwoeſtinge, ende over het overblyffel ſal druppen,
Rom. 9.28. mits dat de Heere een bekorte ſaecke wil maecken op aerden, Ja ick derve het ſeggen/ ende vertrouwe dat inder waerheyt/ de conſcientien van alle ware kinderen Gods het toeſtaen ſullen/ ende met my getuygen / dat het ſoo verre

verre van daer is/ dat een waere kind Godts / upt den verborgen raed Godts over syne saligheyd / eenigh beslupt de Godsaligheyt genadelick soude willen trecken/ Dat hy selfs/ indien daer een Bode upt den Hemel / een Engel des Heeren tot hem quame/ ende hem verkondigde/ dat de Heere hem verworpen hadde/ dat hy niet syne soude syn, dat evenwel sulck kind Gods eens gesmaeckt hebbende de vriendelickheyd des Heeren, openlyck soude verclaren ende betuyghen / dat hy des Heeren wilde blyven / ende hem des niet tegenstaende met alle syne macht dienen ende aencleven/ Ja met den Hebreuschen knecht seggen/ Ick en wil niet uyt-trecken van u, want ick hebbe u huys lief, terwylen my wel by u is, Ende soude hem liever met een priem d'oore laten deur-boren, ende nagelen aen de deure zyns huys, om eeuwelick syn knecht te syn, Gelyck dan oock de heylige Man Iob getuygde/ die van binnen ende van buyten niet dan de verschrickinge des Heeren gevoelende, ende syn toornigh aengesicht/ waer hy hem oock keerde/ ontmoetende/ evenwel getuyghde/ dat al doode hem de Heere, hy op hem wilde hopen, seggende/ So lange als mynen adem in my is, ende het snuyven van Godt in myner neusen, soo en sullen myn lippen niet onrecht spreken, ende myn tonge geen bedriegerije seggen, *Iob 27. 3. 4.*

Psa. 34. 9.

Deut. 15. 16

Iob 13. 15.

Iob 27. 3. 4.

Siet dit is den rechten aert der kinderen Godts/ die desen aert in haer niet gevoelen / maer anderssints een verdraepden quaestigen aert in sich speuren / mogen billycken twyfelen/ ofte sy oock vanden zade der Ioden syn, ende haer geboort-Register van nieuws wat nauwer gaen onderzoecken, op datse met de verblyfterde Ioden des Priesterdoms niet los en werden, want die anderssints doen ofte beslupten / betoonen even niet dat haer doen/

Esd. 2. 59.

1.Cor.8.2. datſe noch niet en hebben gekent, gelijckmen behoord te kennen, **ende daerom in't minſte geen goede ſcheptſlupden zijn/ om vande verſchillige leere te konnen oordeelen/ mits datſe dadelijck bewpſen** / de ſinnen noch niet recht wel geoeffent te hebben ; tot onderſcheydinghe des
Heb.5.14. goets , ende des quaets, Ende van noode hebben , datmen
Heb.5.12. haer leere, welcke de eerſte begintſelen zijn der woorden Gods, **Daer van dit eene is/'t welck den** Apoſtel Paulus,
Num.24.2. dat uytverkooren vat Gods , die hoorder der Godlijcker ſprake, die man die tot inden derden Hemel was verheven
2.Cor.12.2. geweeſt, **om te vernemen** die dingen, die achter den voor-
Heb.8.5. hanck waren, **ſo wel heeft geweten/te weten**, dat alle din-
1.Cro.28.19 gen hier op aerden geſchieden na den voorbeelde dat inden Hemel was, *Heb. 8.5.* **Ende dat de** dingen hier bene-
Heb.10.1. den exempelen ende als ſchaduwen ende uytſchriften ſyn, der dingen die inden Hemel geſchieden, **ſo dat/gelijck in**
Hoſ.2.10. **lichamelijcke dingen/** den Hemel moet d'Aerde verhooren, ſoude d'aerde het koorn ende moſt , ende het koorn ende moſt Ieſreel verhooren , **als de Pzopheet ſpzeckt/** *Hoſ.2. 20.* **Dat alſoo mede/ ende noch meer/ in geeſtelijcke dingen/ die van meerder gewichte ſyn** / den Hemel
Rom.8.30. eerſt moet ordineren ende beſluyten, daer na roepen,daer na rechtveerdigen,ende ten laetſten verheerlijcken,**ſonder pet wat ter ſaluchept vanden armen onnutten menſchegewerden/ gelijck den Apoſtel dat dupdelijck leert** / **ſeggende**/ dat,die God te vooren verordineert heeft,die heeft hy oock geroepen , ende die hy geroepen heeft , die heeft hy oock gerechtveerdicht , ende die hy gerechtveerdicht heeft, die heeft hy oock verheerlijckt, *Rom. 8. 32.* **daer is in Godt** een kenniſſe, **daer mede** hy de ſyne kent **upt ge-**
2.Tim.2.19 **nade**/ eñ weet oock wie de ſyne zijn, deſe kenniſſe **werckt wederom in ſyne bekende een ander kenniſſe**/ **ſynde een**

vzucht

vrucht vande voorgaende kenniſſe Gods/ daer mede ſy God voor haren God kennen ende aennemen/ *Ioh. 10. 14.* Soo dat als Godt ſecht/ het is mijn volck, ſy mede met eenen tegen-klanck uptroepen/ Heere mijn Godt *Hoſ. 2. 23.* *Zach. 13. 9.* Dan gelijcke iſſer in Godt een verkieſinghe, de welcke inde uptverkorene werckt een ander verkieſinge hier op aerden/ die haer doet tot God komen/ ende hem voor haren God verkiesen/ jae voor haer portie ende deel houden, *Pſal. 65. 5.* Alſoo iſſer oock in God een liefde, daer mede hy de ſyne lief heeft/ deſe is soo crachtich inde herten ſyner gelieſde/ datſe God wederom lief krygen/ ende met der herten ſpreken hertelijck lief hebbe ick u Heere mijn God, *Pſal. 18 verſ. 2.* Ende alſoo/ gelijck wy ſeyden/ geſchieden alle dingen hier op aerden na *Exod. 25. 40* den voorbeelde dat inden Hemel is, Daerom gaet dit vaſt inden woorde Gods/ dat die alleene Godt kennen/ ja oock nootſaeckelijck kennen/ die God eerſt upt genade gekent heeft die alleene God verkieſen/ ja oock nootſaeckelijck verkieſen, die van hem verkoorен zijn die alleene God lief hebben/ ja nootſaeckelijck lief hebben/ die van hem eerſt gelieft zijn/ Daerom oock de Heere ſyne kinderen heeft leeren bidden dat alle dingen hier op aer- *Math 6. 10.* den mochten geſchieden als inden Hemel, dat is/ na den voorbeelde dat inden Hemel gemaeckt is, *Heb. 8. 5.* Dit is niet alleē een leere/ die God ſyne gebeurlijcke eere geeft/ als den genen/ uyt den welcken, door den welcken, ende *Rom. 11. 36.* tot den welcken alle dingen zijn, maer geeft oock eenen onuptſpreeckelijcken trooſt aende herten/ der gener/ die de voorghemelde teeckenen van kenniſſe, van verkieſinghe, ende liefde tot God, in haer ſelven gevoelen/ Die dan niet en hoeven inden Hemel te klimmen, *Deut. 30. 21*

om van hare saligheyd versekerd te werden/maer alleen in haer eygen herte neder-dalen, om te ondersoecken / of dese gewisse ken-teeckenen in haer syn te vinden / Ende de selve gevonden hebbende/ die aensien als soo veel gewisse segelen / ende vergewissingen van haer verkiesinge/ met den vinger des Geests Godts in haer herten ingedruckt/ ende geschreven/ haer versekerende/ dat het gene sy in liefde / ende heylige bewegingen tot Godt syn/ dat hy sulx eerst tot haer geweest is / ende oock gewisselyck blyven sal / ende dat des te overvloediger / hoe sy
Esa. 55.8.9. weten / dat des Heeren gedachten ende wercken hooger ende meerder syn dan de gedachten der menschen.

Siet dit syn gesonde gronden der waerheyd/ welcke/ so wie vanden Heere geleerd, ende eenmael recht gevaet heeft/ die en sal niet seggen/ gelyck het natuyrelyck verstant doet/ dat de Leere vande vrije-Verkiesinge Godts, gelyckse inde Gereformeerde Kercke geleerd werd / een Leere is die de godloosheyd styft/ ende de godsaligheyd verachterd / maer sal veel eer de selve aensien / gelyckse
1.Cor.14. inder waerheyd is / ende soo vele alsser uwer geestelyck,
37. ende van Gode geleerd syn,sullen't also op-nemen, als een Bronquelle ende Fonteyne / daer uyt alle Gheestelijcke gaven der genade tot den armen / verdorven / ende gheschonden mensche af-vlieten / aenwysende de oorsaecke waer her het komt/ dat niet alle menschen in 't verderf/ daer sy haer selven/door haer eygen schuld/ in gebracht hebben / blyven liggen / noch in haer sonde ende ongeloove en vergaen/ maer dat de Heere/ door syne sonderlinge genade/ siende het gantsche menschelycke geslachte
Ezech.16.4 voor hem in synen bloede liggen, den navel onbesneden, synde noch met zout gewreven , noch in windelen op-gewonden, even-wel noch eenige vande selve uytkiest / tot

de

de welcke hy spreeckt / ghy sult leven, iae tot de welcke, *Ezech.16.6.*
also in haren bloede liggende, hy spreeckt, ghy sult leven.
De welcke de Heere / als een knie-schyve, ofte oor-lappe, *Amos 3 12.*
gelyck de Prophect spreeckt/ den helschen Leeuw uyt de
muyle ruckt, **Ende als een brandt-stock**/ die verteerdt is
aen beyde eynden, **vanden welcken men billyck soude**
mogen seggen / Siet doe hy gantsch was, en kondemen *Esec.15.4.5*
daer niet van maken, hoe veel weyniger kanmen nu voort-
aen daer wat van maecken, nu hem het vyer verteert, ende
verbrand heeft, **upt den vpere treckt** / **vergaderende hier**
beneden op aerden upt den verdorven hoop der men-
schen een gemeente / die hy door syne barmhertigheydt *Exod.15.13*
niet alleene verlost, maer oock door syne sterckte veyligh-
lyck voerd tot in syne heylige woninge, *Exod. 15. 13.* **Ge-**
lyck den Apostel Paulus,die man die tot inden derden He-
mel was verheven geweest, ende daerom den sin des Hee-
ren soo wel wiste, **de Leere vande** vrije- Verkiesinge Gods *1.Cor.7.40.*
alsoo op-neemt/ **wanneer hy seght** / Gelooft sy de Godt,
ende Vader onses Heeren Iesu Christi, die ons gesegend
heeft met allerley geestelycke segeningen inde Hemelsche *Eph.1.3.*
goederen in Christo, gelyck hy ons in hem uytverkoren
heeft, eer des Werelds grond geleyd was, om dat wy sou-
den wesen heyligh, ende onstraffelijck voor hem inde lief-
de, *Eph.1.3.* **Een Leere die niet en behelst alsulcke grou-**
welen/ **als het natuyrelyck verstandt**/ **inden schuym sy-**
ner vleeschelycker wysheydt / **daer uyt treckt**/ **maer een**
Leere / **die de kinderen Godts** / het werck syner handen *Esa.45.11.*
tot hem wijst, ende de spruyte syner plantinge, nae hem
doet verlangen, **Een Leere die de nietige**/ **ende nochtans**
opgeblasene menschc synen hoorn in 't stof leerdt steken,
ende allen roem in 't werck syner salighevdt ont-treckt/
gelijck oock den lof daer van niet en is uyt den menschc, *1.Rom.2.29*

maer uyt Gode, **gelijck den Apostel spreeckt**/ *Rom. 2. 29.* **Een leere die de ware geloovige altijdt doet spreecken**/ *Psal.* 115. 1. niet ons, niet ons, maer uwen name geven wy eere, om *1. Cron.* 29. uwer genade ende waerheyts wille, *Psal. 115. 1.* want wie 24. zijn wy dat wy de cracht souden vermogen, vrywillich yet te doen, als het nu geschiet, van u is het altemale gekomen, ende van uwer hant hebben wy het u gegeven, *1. Cron. 29. 24.* **Een leere die de kinderen Gods gedurychlijck doet** *Rom.* 10. 20 **gapen**/ **na den rijckdom der genade Gods**/ die haer gevonden heeft, eer sy hem sochten, **ende haer niet en heeft verlozen laten gaen**/ **inde gemeene verdoemenisse vande** *Eph.* 3. 20. **werelt**/ jae die noch boven al dat sy bidden ofte dencken overvloedelijck doen kan, na de macht die in haer werckt, *Ephes. 3. 20.* **Een leere die de monden der uytverkozene Gods alle dage vervult met den lof Gods eñ dan open-** *1. Tit.* 1. 17. **breeckt ende doet uytroepen**/ den Coninck der Eeuwen, den onverganckelijcken, onsienelijcken, alleen wysen God, *Tit.* 2. 12. die ons uyt de macht der duysternisse verlost, ende overgebracht heeft tot het rijcke syns lieven soons, op dat wy de Godloosheyt, ende wereltsche begeerlijckheden versaeckende, matichlijck, rechtveerdelijck ende Godsalichlijck leven souden in dese tegenwoordige Wereldt, sy eere ende prijs inder eeuwicheyt, **Amen.**

Siet dusdanigen leere is de leere vande vrye verkiesinge Gods, **soo de selve recht wel**/ **ende nae haren aert werde gevaet**/ **die anders daer van oordeelen**/ **ende de selve alsoo aver rechts omme keeren**/ **bethoonen even** *Exod.* 6. 2. **daer mede**/ dat d'almachtige God, synen naem, HEERE *Rom* 11, 36. haer noch niet en heeft kont gedaen, **noch gelecrdt**/ dat alle dinck is uyt hem, door hem, ende tot hem, op dat hem sy de eerlijckheyt inder eeuwicheyt, **Ende mogen daerom wel toe sien**/ **hoe sy het voor den Heere sullen verant-**

antwoorden/ datse also syne weerde kleynodien, de verborgene schatten syner heyliger gemeente/ voor de honden hebben gaen werpen, ende syne peerlen voor de swynen, om van hare onreyne voeten vertreden te werden, verkeerende de rechte wegen des Heeren/ende voor den blinden een aenstoot leggende, als het dan heden ten dage staet / want soude de leere vande vrye verkiesinghe Godts, gelijckse inde Gereformeerde Kercke geleerdt werdt / soo afschouwelijcken leere wesen / dat de menschе daer upt soude leeren synen wech verwoesten / soo soudet immers de reden des Apostels noch veel meer syn/ die hy upt de voorgemelde leere voort brengt/ ende voor al de Werelt heeft willen beschryven laten / te weten/ dat het niet en gaet na yemandts willen ofte loopen, maer na Gods ontfermen, *Rom. 9. 16.* Wat heeft opt gereformeert Leeraer soo aenstootelijck voor het natuyrelijck verstandt / ende na des selfs oordeel / naedeelich voor de Godsalichepdt voortgebracht / als dit / Ende nochtans siet ghy dit so duydelijk inden woorde Gods met soo veel woorden nedergestelt/ Daeromme moeten sy wel toe sien / die soo onbedachtelijck daer in toegaen/ ende het natuyrlijck verstandt den leest maecken van Godlijcke saecken/ datse soo doende / ende haer so vinnichlijck tegens de leere vande Gereformeerde Kercke stellende / niet te gelijcke haer selve tegens het woordt Gods leggen/ ende dan sullen hooren moeten/ die harde reden des Heeren / VVien hebt ghy beschimpt ende gelasterdt , over wien hebt ghy uwe stemme verheven, Ghy hebt uwe oogen geheven tegens den heyligen in Israël, ghy hebt den Heere door uwe boden beschimpt, *2. Coning. 19. 22.* Want even alle die quade beslupten / ende al dat lasterlijck beschiedt / 't welck het oner-

Math. 7. 6.

Levit. 19. 14

2. Con. 19. 22.

onerbozen natuyrlyck/ ende schuymigh verstand/ maer al te geestig om sich selve te bederven/ uyt de Leere vande Predestinatie, tot syn eygen verstooringe/ weet te trecken/ om de selve hatelyck te maken / kan even met dat selve beschreet uyt verschepden Schrifture-plaetsen/ die met so veel woorden inden woorde Godts neder-gestelt syn/ getrocken werden/ gelyckmen dan overvloedigh/ indien uwe haestigheyd het lyden konde/ soude konnen bewysen/ Ende het alleene doen sullen/ in het stuck vande verwerpinge van sommige menschen/ daer het dertel natuerlyck verstant soo na hunckerd om van te spreken/ wetende dat het gemeen volck hier seer voor grouwelt/ als of dan de wyshevd ende het rechte verstandt der Godsdelycker saecken/ tyden gemeenen hoop te halen ware/ maer wat gevoelen wy vande verwerpinge anders/
Prov.16.4. dan het gene Salomo soo dupdelyck seyd/ dat de Heere alle ding maeckt om zijns selfs wille, oock den Godlooſen ten booſen dage, *Prov.16.4.* Ende de Heere Christus sel-
Ioh.17.12. ve getuyght / dat de ſone des verderfs verloren gaet, op dat de Schrift vervuld werde, *Ioh.17.12.* Verklaerende dat
Ioh.17.9. hy ſelfs niet en bid voor de Wereld, maer alleene voor die gene, die hem gegeven waren, *Ioh.17. verſ:9.* Item 't ge-
2.Pet.2.12. ne den Apoſtel Petrus getuyght/ datter eenige gemaeckt zijn, om gevangen, ende verdorven te werden, *2.Pet.2.12.*
Iud.verſ.4. Ende den Apoſtel Iuda, datſe in voor-tyden tot ſulck oordeel voor-geſchreven ſyn, *Iud: verſ.4.* ofte / gelyck den
1.Pet.2.8. Apoſtel Petrus ſpreeckt/ daer toe geſet, *1.Petr.2.8.* wie nu luſt heeft te twiſten/ ende de waerheyd Gods te beknibbelen/ ende hatelick te maken/ die en doe het niet tegens de Leeraers vande gereformeerde kercke/ maer tegens de Heylige Schrift ſelve / die ſy volgen / ende met welckers woorden ſy ſpreken / Alſoo mede vande werckinge

Godts

Godts ontrent het quade, **daer het natuyrlyck verstandt oock soo breedt in gaet weyden/ Al wat sy haetelycx tegens de Leere ende Leeraers vande Gereformeerde Kercke voort-bringen/ can dat niet met immers so veel bescheets / tegens verscheyden Schriftuyr-plaetsen bygebracht werden/ Als wanneer de Heylige Schrift segt vande kinderen** Eli, datse haers Vaders stemme niet en hoorden, want de Heere hadde inden sin haer te dooden, *1. Sam. 2. 25.* **Ende als** David **getuyghd van** Simei, **die hen vloeckte/ seggende/** laet hem vloecken, want de Heere heeft het hem geheeten, vloeckt David, wie can nu seggen, waerom doet ghy alsoo, *2. Sam. 16. 10.* **Ende als de Apostelen aldus spreken/** want inder waerheyd syn in dese Stadt vergaderd tegens u heyligh kindt Iesum, dat ghy gesalfd hebt, Herodes, ende oock Pontius Pilatus, met de Heydenen, ende het volck Israels, om te doen al wat uwe handt, ende uwen raedt te voren bescheyden hadde te geschieden, *Actor. 4. 27. 28.* **wie nu van harden koppe is/ die loope hier tegens / Ende hy sal met der daed bevinden /** Dat de Heere een Rotz-steen is, wiens wercken syn onstraffelick, want alles wat hy doet dat is recht, *Deu. 32. 4.*

1. Sam. 2. 25
2. Sam. 16. 10.
Actor. 4. 27. 28.
Deut. 32. 4.

Neemt my oock het stuck vande volstandigheydt der Heyligen, **'t welck mede inde verledene Eeuwe der duysternisse so** grooten tegen-spreken der sondaren heeft verweckt, **wat gevoelen wy anders daervan / dan met den Apostel Paulus/** dat noch doot, noch leven, noch Engelen, noch machten, noch tegen-woordige, noch toe-komende dingen, noch hoochte, noch diepte, noch eenige andere creatuyre ons sal konnen scheyden vande liefde Gods, die daer is in Christo Iesu onsen Heere, *Rom. 8. 38. 39.* **wie nu anders dan** die een valsch zaet syn, schand-vlecken, ende geene kinderen, **ende daerom den goeden oprechten aert**

Rom. 8. 38.
Deut. 32. 5.

der kinderen Godts niet en kennen / noch en weten
Pſal.4.4. hoe de Heere ſyne heylige leydet, ſal hier upt pet wat beſlupten / dat de Godtſalichepdt tegen gaet / Sal dan een opzecht goedt-aerdich kind upt den overvloet der liefde ſyns Vaders die hem niet alleene een rijcke erve berept / maer ook boven dien verſeeckert / dat hem de ſelve gewiſſelijck toekomen ſal / beweeght werden om ſyn levē te verwoeſten / ende ſynen goeden Vader tot toozne te verwecken / wat aert van kinderen ware dat? Soude niet ſulcke kinderen weerdich ſyn datmen haer in tucht-huyſen ende raſp-huyſen dede behupſen ende blpven / tot datſe tot beter ſinnen waren gebzacht / ende nochtans die alſoo ſoude beſlupten / moeſten alſo geaert ſyn / nuts datſe upt de trooſtelijcke leere / der volſtandicheydt der heyligen ende de gewiſſe verſeeckerhept der ſalichepdt / haer upt genade gheſchoncken / niet anders en ſoude connen beweecht werden / dan inden wech der Godſa-
Heb.12.12. lichept te verſlacken / ende trage handen, ende ſlappe knyen te krygen, om goeden vooztganck te maecken / Anders was David geaert / een man nae Godts, hertte / als hp ſpzack / wanneer ghy my trooſt, dan loope ick den wech uwer geboden, *Pſal. 119. verſ. 39.* Ende Paulus dat uytverkoren vat, De welcke / indien opt pemandt / van ſyne ſalichepdt gewis ende ſeker zpnde / evenwel boven
2. Cor. 6.4. alle andere over neerſtich is geweeſt, het ſy uytwoonende, het ſy inwoonende, dat is, in alle gevallen ende gelegentheden, den Heere ſocht te behagen, *2. Cor. 6. 4.* van hem zelven noch vooz der betupgende / dat alhoewel hy niet op het onſeecker en liep, noch en kampte, als de locht ſlaende, (Want hp was verſeeckert dat noch doot / noch leven / noch pet wat dat weſen mochte / hem zoude ſcheyden vande liefde Godts) evenwel ſyn lichaem ſtampte ende dienſtbaer

dienstbaer maeckte, op dat hy die and're predickte, niet eenichsints verworpelijck werde, *1. Cor. 9. 26.* **Dese twee verscheyden beweginghen / en maecken geenen strijdt inde ware kinderen Godts / soo ghy haer in hare nieuwe natuyre / ende oprechten aert aensiet / want alhoewel sy verseeckert zijn / datse niet gansch verworpelijck sullen wesen / soo en wil even wel haren oprechten kinderlijcken aerdt niet eenichsints verworpelijck werden / want sy oock wel verseeckert zijn** / dat de Heere gewisse wraecke heeft over hare onachtsaemheydt in soo grooten saligheydt, **indien sy de selve zouden begaen / Ende verstaen seer wel met** Ethan, den lieffelijcken Sangh-meester, Dat alhoewel de Heere syne genade niet en wil wenden van syne kinderen, noch syne waerheyt haer feylen laten, dat hy evenwel indien sy syne Wet verlaten, ende in syne rechten niet en wandelen, indien sy syne ordeninge ontheyligen, ende zijn gebodt niet en houden, hare sonde met de roede wil te huys soecken, ende hare misdaet met plagen, *Psal. 89. 31. 32.* **Ende immers soo weynich sullen de recht geaerde kinderen Godts / uyt de** onveranderlijckheydt van het besluyt Godts **over haer / yet wat besluyten / dat de Godsalicheyd nadeelich ware / maer liever des te sorghvuldiger** de selve met vreesen ende beven uytwercken, **gelijck de wyse** Salomo **ons leerdt / de welcke uyt** d'onveranderlijckheyd van Godts raet, **een besluyt treckt voorderlijck ter Godsalicheydt / wanneer hy segt /** ick merckte dat alles wat God doet, dat bestaet alle wege, men kan daer niet toedoen, noch afdoen, Ende sulcx doet God, op datmen sich voor hem vreese, *Eccl. 4. 14.* **Soude men dan om** een valsch saet, die schandt-vlecken zyn ende gheen kinderen, **die haers Vaders huys niet en**

1. Cor. 9. 26.

Psal. 89. 31.

Philip. 2. 12.

Eccl. 4. 14.

Rom.2.29. **ſoude konnen toonen**/noch bewyſen datſe uyt Iſrael,vande zade der Ioden ſyn, welcker lof niet en is uyt de menſche, maer uyt Gode, de rechte wegen des Heeren verkeerende, **de waerheyd op de mond ſlaen / ende om ſulcker**
Gal.2.5. **kinderen wille te doen ſwygen? Neen /** men moet haer niet een Iota vande waerheyd wycken in onderdanigheyd,
Math.15.13 14. **maer vrymoedelyck met den** Heere Chriſto **ſeggen**/laetſe varen, want ſulcke en zijn het rechte Acker-werck des Heerē,noch de ſpruyte ſyner plantinge niet,**want merckt wel wat ick ſegge /** Ende de Heere geve u wijs te zijn in
Heb.11.28. allen dingen, **Het is des** Duyvels Theologie,**des** Verdervers der eerſt-geborene, **als den Apoſtel hem noemt/alſo te beſluyten/** Zijt ghy de Sone Godts, ſoo werpt u nederwaerts vande tinne des Tempels, *Math.4.6.* **Om alſo den Heere te verſoecken / of hy wel yemandt ſoude konnen**
Iob 3.9. **ſaligh maken/ die niet Godſalichlijck en leeft/ Ende alſoo den Heer te tupſchen als men een menſche tupſcht/ Ende ſyne Majeſteyt met Sophiſterie te verſtricken? welcken ſin der Godlooſe verre vande uytverkozen kinderen Godts moet weſen / ende oock waerlyck is. Soo doet oock** den afval der Heyligen **den Heere** Ieſu Chriſto de grooten God ende Salighmaker **te grooten ſmaetheyd**
Pſal.80.18 **aen/ als of ſyne hoogh-weerdige Majeſteyt /** het volck ſyner rechter-handt,ende de luyden die hy hem ſelven vaſt uytverkoren heeft, **als den Pſalmiſt ſpreeckt/** die hem de Vader gegeven heeft om te bewaren, **vande welcke hy oock geſeyd heeft /** datſe niemandt uyt ſyne handt ſal rucken, **tegens het geweld/ ende de liſtigheyt des Duyvels niet en konde bewaren / Ende dat den Satan machtiger waere de ſelve uyt ſyne handt te rucken / dan hy te bewaren/ die gene vande welcke hy ſelve getuygt/** datſe
Iſa.49.16. in ſyne handen ſyn geſchreven, **Sy vechten gewiſſelyck**

onder

onder de baniere des Satans/ende loopen/wetende ofte onwetende/ den grooten God ende Salighmaker Ieſum Chriſtum tegen, die de Leere vande afval der Heyligen dryven / Ende ſullen metter daet bevinden / dat hy een Rotz-ſteen is, ſonder handen gemaeckt, vande welcke de Schrift getuyght/ dat ſoo wie op hem valt, die ſal gebroken werden, ende op wien hy valt die ſal vermurſeldt werden, Hoe ſoudt ghy dan / myne lieve ende gewenſchte Broeders / ſoo weynigh verſchillende dingen konnen onderſcheyden, ende niet bemercken / hoe gheweldigh de leere vanden afval der heyligen den Heere Ieſum Chriſtum tegen-loopt / ende ſyne kroone te niete, te niete, te niete maeckt, Ende daerom u verſchricken over ſulck bedryf/ op dat u licht niet mede ten laetſten uytgebluſcht werde/ ſo dat ghy ſelve inde middage omme u ſoud taſten als in't duyſtere, ende u ſtoten aende donckere Berghen. Waerom en oordeelt ghy niet liever geſondelijck / dat die gene die nu ende dan alſo tot een godlooſe leere verballen/ ofte in een roeckeloos leven ſlaen/als eenige van uwe lepders/ om immers de leere vanden afval der Heyligen te bevestighen / in deſe duyſtere dagen hebben gedaen / die als lichten eens geſchenen hebbende, nu vanden Hemel ſyn afgevallen, ende geen licht meer en geven/dat ſulcke ſegge ick/niet en ſyn vanden zade der Ioden, noch opt ware gelovige geweeſt / Op dat God de Heere ſyne eere behielde / ende de maer al te ſorgelooſe menſchē valt werck leerde maecken in het ſtuck ſyner ſalighēd/ Ende niet al voor gelovige aen te ſien/ die maer de gedaente van't geloove hebben/ want ghewiſſelyck / het geloove en is niet aller menſchen, als den Apoſtel ſpreeckt/ oock van die gene die het beleden te hebben/ 2. Teſſ. 3. 2. Ick bidde u/ myne lieve ende ghewenſchte Broeders/

Dan. 2.34.

Mat. 21.44

Phil. 1.10.

Eſech. 21.27

Eſa. 59.10.

Ier. 13.16.

Apoc. 12.4.

2. Teſ. 3.2.

neemt kennisse hier van/ voerd u dit te gemoede/ ende bedencket op uwen leger, wild niet seggen, Hoe soude dese ons wysen wat goed is? Laet ons liever t'samen seggen,
Psal.4.5.7. Heere verlicht over ons het licht uwes aengesichts, Dat sal ons meer vreughde in onse herten geven, dan sy hebben als haer tarwe ende most vermenighvuldight, Maer voor al/ soo lief als ghy uwe zielen hebt/ soo wacht u sorghvuldelyck/ dat ghy den Heere Iesu Christo, van-
Phil.2.11. den welcken alle tonge moet belyden, dat hy de Heere sy, ter eeren Gods des Vaders, geen smaetheyd aen en doet/
Ioh.1.9. want hy is het licht des Wereldts, 't welck komende inde Wereldt alle menschen verlicht, *Ioh.1.9.* Ende alleene die
Ioh.8.12. hem volght, sal inde duysternisse niet wandelen, maer het licht des levens hebben, *Ioh. 8.12.* want die hem eeren,
1.Sam.2.30 die wil hy oock eeren, wie hem daer-en-tegen veracht, die wil hy oock verachten, gelyck ghy voor uwe oogen cond sien/ dat hy de dryvers van dese Leere niet alleene met
Esa.22.18. de domp-horens des Heylighdoms heeft uytgeblust, maer oock als een beusel-kloot op wyden lande verdreven, soo datse wel in onreynen Lande soude moghen sterven/
Amos 7.17. als Amos den valschen Propheet Amazia eens toedreyghde.

Kondt ghy oock so stracx niet beweeght werden/ om sulcke verkeerde besluyten af te slaen/ ende te verleeren/ midts dat u de selve nu soo eenen ruymen tydt met sulcken hevigheyd syn ingescherpt/ ende als een zuyr-deessem uwe tedere gemoederen soo vast in gekneedt/ ende daerom te beswaerlycker connen uytgesuyvert werden/ Soo neemt immers/ dat bidde ick u/ dese gantsche sake in een naerder bedencken/ om met bedaerden sin/ buyten het gewoel ende gedommel der disputen/ daer op te letten/ Dit geleydt hebbende tot een vasten ende onbedrieghelyc-

dzieghelycken grondt-slagh/ om de waerheydt recht te onderschepden / dat die Leere de beste is / niet die inden schyn de godsaligheyd meest vordert/ want dãr hadden't de Papisten gewonnen / maer die Godt de meeste eere geeft / gelyck ock syne Majesteyt weerdigh is / (want, gelijck alle ding is uyt hem, ende door hem, so is oock alle ding tot hem, eñ tot syne eere,) Ende den mensche meest vernedert / ende synen hoorn in stof leerd steken, gelyck hy dan ock verdient/die anders doet/soeken menschen te behagen, ende en konnen daerom geen goede Dienaers Christi syn, hier van wacht u myne lieve/ ende wilt onder-ende tusschen de waerheyd/ die beyde God den Vader, ende den Heere Iesu Christo, met t'samen synen heyligen Geest, gebeurlycke eere geeft niet so vyandelick tegen loopen/ ende halstarrig met den kop daer tegens vechten, maer ten minsten eens in u herte gaen/ ende bedenken / Souden dan soo veel treffelycke ende Godtsalige mannen/onpartydige luyden/die van verre syn gekomen uyt alle geslachten, tongen, volckeren, ende natien, om den Tempel des Heeren onder ons te bouwen, ende ons ongeval te hulpe te comen/ voor al gelast synde vande verschillige leere te oordeelen/ niet na menschelicke geschriften/ maer na de weegh-schale des Heylighdoms, ende na den woorde Gods / daer toe sy ock met solemnelen eede/ elck voor haer hooft/ syn verplicht geworden/ Souden/ segge ick / sulcke mannen / dien het ondersoeck der waerheyd soo diere bevolen is / haer selve alsoo hebben vergeten/ datse met sulcken statelyckheydt / voor al des Werelts oogen / een godloose / ofte der Godsaligheyd nadeelige leere souden hebben willen staven ende bevestigen? Mannen / segge ick / dewelcke al-hoe-wel sy in haer eygen oogen veracht syn / ende in haere t'samenspreckinge

Rom. 11. 39.

Gal. 1. 10.

Iob 15. 26.

Apoc. 5. 9.
Zach. 6. 15.

ſprekinge met God/ geerne bekennen/ Datſe van nature geneygd ſyn God ende haren naeſten te haten, haer ſelven dagelyx beſchuldigende voor haren God, datſe ſwaerlyck tegens alle ſyne Geboden geſondight, ende der ſelver geene gehouden hebben, ia openlyck belyden, dat alle haere wercken onvolkomen, ende met ſonden bevleckt ſyn, **even wel inde oogen Gods** als een ſpruyte des Heeren lief ende weerd ſyn, **iae even daerom** lief ende weerd ſyn, **om datſe haer ſelven met den Apoſtel Paulo voor haeren God alſo vernederen / ende in haer eygen oogen ſo verachtſyn / hoe ſeer het natuyrelyck verſtant** / 't welck als een onnut dingh ſich op-blaeſt, **daer mede ſchertſe / ende voordeel daer uyt ſoecke te trecken / Ende denckt dan noch voorder/ Souden dan ook alle de treffelycke kercken van** Vranckryck, die beproefde Gemeenten, **die de Heere by een ſonderlinge mirakel** / als in eenen vyerigen oven bewaerd, **welcker wegh den Satan verlepd heeft/ datſe tot de voor-gemelde vergaderinge op den beſtemden tyd niet en hebben konnen komen / Souden/ ſegge ick/ deſe alder-Chriſtelycſte Ghemeenten / nu noch tegen-woordigh / lange nae dat het voor-gemeld beſlupt** des Synodi **is gemaeckt/ ſonder eenige noodſaecke / een Godlooſe leere konnen ſtaven ende beveſtigen / jae met eede verſtercken/ als nu onlancx door de goede ende genadige handt des Heeren over ons / is geſchiedt? ſoude ook dat een Godlooſe leere ſyn / die met het bloet van ſoo veel treffelijcke mannen Gods/** Martelaren ende getuygen Ieſu Chriſti **is beſchreven / ende beſegeldt? Die de Heere ook met ſoo veel wonderbare verloſſinghen/ ende genadige ſegenen/ als ſoo vele getuygeniſſen/ vanden Hemel ſelve over onſe ſtaet ende Kercke uytgeſproken / heeft beveſtight? Sult ghy niet liever in u herte**

Eſa.4.2.

Iob 11. 12.

Hemelſche Synode, fo.12

gaen

gaen/ ende dencken / Souden niet wel onſe leeraers ſelve / die van giſteren ſyn, ende al-te-male in een Eenwe/ onder den verleden Sonne-ſchyn des Euangeliums/ (die wel gewendt is veel onkrupt inden Acker des Heeren op te werpen/) meeſt alle onder eenen meeſter/ ende voormonder Harminio uptgebroedt/ ende opgevoedt/ in dit ſtuck mogen bedrogen ſyn? Sy zijn immers de eerſte menſchē niet geweeſt, noch voor de Bergen ontfangen? So en is oock de wyſheyd niet minder dan ſy, datſe niet ſouden connen feylen? Sy ſyn oock mede van leem gemaeckt, gelyck de reſte? Ende d'eerſte reformatie en is van haer niet gekomen, maer tot haer gekomen? Soo en hebben ſy oock de hitte des daeghs niet gedragen? Sy en konnen niet ſeggen met Iacob, datſe wachte over hare cudde houdende, des daegs verſmacht zijn van hitte, ende des nachts van vorſte, ende dat geenen ſlaep in haere oogen is gekomen? Soo en is oock hare Godſaligheyd ſoo uptmuptende niet geweeſt onder de reſte / datmen ſoude mogen dencken / dat de Heer ſyne heymelickheden, die hy van Luthero, Calvino, Beſa, Perkinſo, Abboto, (ende dat wat der Godtſaliger mannen meer geweeſt ſyn / daer van eenige/ ons de reformatie toegebracht/ ende andere nader beveſtigt hebben/) welcker gedachteniſſe daerom by alle vrome en Godtſalige luyden/ is inden ſegen, (al-hoewel eenige booſe iongers/ iongers van Bethel, in deſe duyſtere dagen die over ons gegaen ſyn / de voor-gemelde mannen met haere Libellen beſchimpe / ende laſterlyck na-geroepen/ ia wel na / ende immers ſo veel in haer is/ ſchandelycken opgegraven hebben / daerom haer oock de Heere / als een beuſel-kloot op wyden velde verſtroyd, ende in onreynen lande heeft verdreven,) ſoude ſegge ick/ de Heere ſyne heymelyckheden, die ordinaris zijn, onder

Iob 8.9.
Iob 15.7.8.
Iob 33.6.
1.Cor.14. 36.
Gen.31.40.
Prov.10.7.
2.Con.2.23
Eſa. 22.18.
Amos 8.17.
Pſal. 25.14

die gene die hem vreſen, **vande voor-gemelde treffelycke mannen hebben verworpen / ende uwe geweſene Leeraers geopenbaerdt? uwe Leeraers / ſegge ick / die ghy voor uwe oogen in ſulcken onbedachtſamen ſin ſiet gewerpen / datſe liever haer lieve Vaderlandt /** (een edel, ende geſegend Land boven alle Landen, daer d'oogen des Heeren vanden beginne des Iaers tot den eynde toe gedurigh op-ſien, alwaer ſy als goede Onderſaten een ſtil ende geruſt leven, in alle godſaligheyd ende heyligheyd conden leven) **verlaten** / Ende daer de heele Wereldt voor haer open ſtaet, **onder de afgodiſche** Papiſten **gaen wonen /** Daer ſy als een ſtomme duyve onder de vreemde, (**gelyck** David **eens van hem ſelven ſprack / als hy voor de tyrannie van** Saul **moeſt vluchten /**) **niet en derven kicken / noch tonge verroeren tegens de grouwelicke afgoderie / die ſy dagelyck voor haere oogen ſien plegen / dan datſe hare** Overheden, (**aende welcke ſy ſelve eenmael met soo vollen monde het hooghſte gebiedt / beyde in** Politique ende Kerckelycke ſaken, **hebben opgedragen**) **in ſoo billycken ſake / als is te doen / 't gene ſy in vreemden lande even-wel moeten doen / gehoorſaem ſoude weſen? want ſy en connen niet ſeggen met** Davidt, Ghy hebt my heden verſtooten, dat ick niet en woone in het Erfdeel des Heeren, Ende ſpreeckt, gaet henen, ende diendt andere Goden; **naedemael men haer geerne / als goede Onderſaten onder ons wilde laten leven / gelyck ock ſommige van haer / die beter bedacht ſyn / hebben gedaen / uwe Leeraers / ſegge ick / de welcke de voor-gemelde ſwarigheydt haer ſelven aengetrocken hebbende / u ock niet dien eygen onruſtighen gheeſt ſoecken aen te doen / om eenige van u te bewegen / datſe liever herwaerts ende ginſwaerts / door dick ende dun /** nae de ſtemme eenes vremden

Ezec.20.15 *Deutr.11.12* *1.Tim.2.2* *Pſal.56.1.* *1.Sam.26.19.*

vremden hunckeren / ende haer selve vande eenmael aengenomene waerheyt afschepden / ende dat om sulcker poincten wille / die sy selve voor desen hebben verklaert / de gront vande salichedt niet te raecken / Dan datse u op u gemack onder de schaduwe uwer overheden na de lieffelijcke stemme des Bruydegoms laten lupsterē / dat segge ick / dese uwe lepders in haer stijf oordeel / wel soude mogen bedrogen zijn / ende u oock bedriegen / de ruste die sy selve door hare krygelheydt moeten missen / u misgunnende / ende daerom als een ongestuymighe zee u soo onrustich maecken / hebbende daerom liever vercozen in Mesec ende onder de hutten Cedar, dichte *Psal. 120.5*
by de handt / van waer sy door hare brieven ende schriften / u best konnen beroeren / te woonen / Dan hare reepen ergens ontrent de hutten Sems vast te setten, uwe lee- *Gen. 9.27.*
raers / segge ick / die meer trachten haer met de Luytersche, ofte eenige and're secte te vereenighen / om eenen rugge tegens de Gerefozmeerde Kercke te maecken / Dan haer met de Gerefozmeerde Kercke / welckers bor- *Esa. 66.11.*
sten sy eerst hebben gesogen, te vereenighen ende versoenen / Daer van ick u bidde kennisse te willen nemen / ende eens na bedencken / met wat Geest sy mogen ghedreven zijn / by den welcken sulcken jae ende *2. Cor. 1.17*
neen is, Ende die haer selven soo ongelijck in verschepden ghevallen werden bevonden / nu de saecken soo rupm nemende / datse hebben derven getunghen / dat de poincten die in verschil staen soodanigh niet en waren / datmen daerom behoorde te schepden / openlijck opwerpende een baniere van onderlinge verdraegsaemheydt, om allerley dwael / ende waensinnighe Geesten daer onder te versamelen / met sulcken rupmte / dat wel na de Papisten selve daer onder souden konnen

nen ſchuylen / Ende dan wederom ſoo naeuwe ghezet ſynde / datſe al om der ſelver pouncten wille / met ſoo grooten krack van het landt / ende breucke vande kerke / haer ſelve afſcheuren / ende ganſch onverſoenelijck
Ioh. 4. 9. ſtellen / na de wyſe der Samaritanen die geen gemeenſchap met de Ioden houden wilden, Nu het verhinderen ende weeren vande ſcheuringe Publique Authoriteyt noemēde / dan wederom het ſelve voor Openbare Tyrannye ſcheldende / Nu de ſcheuringe ſelve voor een werck des vleeſchs uytroepende / dan wederom de ſelve voor de hooghſte Godſ-dienſtigheydt houdende / Nu haer aenthoonende ende in 't gelaet ſtellende / als waren ſy die
Eſa. 58. 12. gene / die de reten vertuyncn, en de wegen beteren ſouden, ja die de verſcheurde / ende verdeelde Chriſtenheyt wouden heelen / ende t'ſamen brengen / Ende dan wederom ſoo machtich ſterck arbeydende / om boven alle de voorgaende verdeeldtheden / noch eene nieuwe ſcheure te maecken / gelijck het dan heden ten dage blijckt / dat alle haren ernſt / kracht daer henen gaet / om u mde rete te houden / ende uwe vereenigunge met de Gereformeerde kercke te verhinderen / nu d'overheden des Lands opdragende volle macht / om beyde over het Politicque ende Kerkelijcke, (want dit was het ſeſte poinct bovē de vyve, ende onder de ſeſſe wel het voornaemſte /) te gebieden /
Eſa. 22. 22. ende op hare ſchouderen beyde de ſleutelen van het huys Davids te leggen, Ende dan wederom haer beroovende van alle macht ende authoriteyt / beyde in Politicque ende Kerckelijcke ſaken / geen recht met alle in beyde te willen laten / Daer mede ſy dan voor al de Werelt bethoonen / dat gelijck hare Theologie diaria ende horaria is, dat is / alle dage / ia alle uyre veranderende / dat mede alſoo haer bedrijf alle dage / ia alle uyre na de gelegenthey d

genthepd des tpds verwandelo / Ende datſe alle haere ſaken / niet na de waerhept / maer na toe-genegentheyd verrichten ende aenſtellen. Waerom en gelooven uwe Leeraers niet nu mede dat onder ons / ende t'uwen aenſiene gelot / 't gene den goeden Eraſmus van Rotterdam ſchijnd gevoelo te hebben / ende ſy ſelve nu practiſeren / die alſo ſonder achter-dencken inden ſchoot vande Hoere van Babel connen ſlapen / ende ſo geruſt onder hare vleugelen ſchuplen / alwaer ſy dagelpcx den grouwel der verwoeſtinge voor haere ooghen moetenſien / ende met goede ooghen aenſien / datmen ſulcke Goden aenbidt / die van nature geen Goden en zijn, die noch Hemel noch Aerde gemaeckt hebben, ende daerom na den woorde des Propheten, behoorden verdelgt te werden vander Aerden ende van onder den Hemel, *Ierem. 10. 11.* Iae als dreck ende vuylnis op de ſtraten vertreden, ende inde hollen der mollen ende Vleder-muyſen verſteecken te werden, waerom ſegge ick en laten ſy u niet den goeden Eraſmo niet mede gelooven? Dat alle Religie die met publique authoriteyt in een Land beveſtight is, al ware het oock een afgodiſche, ſonder groote ſwarigheyd mach gevolgt, ende aengenomen werden, Of is het haer alleene geoorloft / nae deſen regel voort te gaen / Ende en ſal't u niet toegelaten werden gelpck voor recht te gebruycken / om de Religie die onder ons niet Publique authoriteyt beveſtight is te volgen? Of ten minſten u mede ſtil te houden / ende te laten geſeggen / dat ghy niet alſo tegens het bevel uwer Overheden even ſtyf opgaende / eenen nieuwen Godſtienſt die niet alleen bpde Kercke / maer oock door de Publique authoriteyt by de landt-Vooghden is afgekeurt ſoud gaen opwerpen / ende den ſelven openbaerlpck / al ſoude oock het land daer door waggelen, ende ſy-

Gal. 4. 8.

Ier. 10. 11.

Eſa. 2. 20.

Præfat. in Tuſcul. queſtiones.

ne ſtercke Fondamenten beven, **willen plagen/ende evenwel blijven plegen / al ſoude oock de** Publique authoriteyt, **bp haer voornaeis ſo veel geacht/ onder de voeten werden geloopen. Gewiſſelpck hare vierighepd over u/ als ghy ſelve wel cond ſien/ en is niet goed/** maer ſy ſoeken, **als te duchten is/** het uwe meer dan u.

Daerom mpn lieve ende ghewenſchte Broeders/ die
Gal. 4. 19. ick wederom arbeyde te baren, op dat Chriſtus een ghedaente in u gekreghen hebbende, **niet alleen uwen wille ende bewegunghen mochte beſtieren / maer oock u verſtand/ 't welck tegenwoordigh door het gedommel der diſputen / ende der ſnooder beſlupten / die upt de Leere der waerhepd ſpn getrocken/ beroerd is/ der maten verlichten /** dat ghy de ſinnen geoeffend hebbende tot onder-
Heb. 5. 14. *Philip. 1. 10.* ſcheydinge des goedts ende des quaedts, de verſchillende
Cant. 2. 8. dingen mocht onder-kennen, ende de ſtemme uwes vriends vande ſtemme eens vremdes onderſcheyden, **Openbt ick bidde u/ eenmael de oogen / ende merckt hoemen u lepdet / hoemen met u /** als kinderen, die gheen vaſtigheydt
Eph. 4. 14. met alle en hebben, **omme-gaet /** Ia als een ongeſtuymige Zee beroerd, **om met uwe baren tegens u epgen Vaderland te ſlaen/** eñ allerley ſchuym ende vuyligheyd **tegens**
Eſa. 57. 20. **de Leere vande Gereformeerde Kercke / die ghy ſelve eenmael beleden hebt/** op te werpen: Hoe laet ghy u alſo als kinderen bewegen, ende met allerley winden der Leere,
Eph. 4. 14. inde ongeſtadigheyd deſer menſchen door liſtigheydt die ſy gebruycken om u met dwalingen te beſpringen, **ende de waerhepd te gronde te ſlaen/ ſoo ſlechtelijck omme voeren?** Keerdt liever weder, keerdt liever weder Sulamith,
Cant. 6. 13. keerd weder, dat wy aenſchouwen mogen, wy willen het
Num. 10. 29 beſte by u doen, want de Heere heeft Iſrael wat goeds toegeſeyd, Even de gewiſſe genade Davids, **die ſult ghy met ons**

ons genieten / Komt dan Iaphet de aenlockelycke, Komt wederom wonen inde huttens Sems, wiens Godt, de Heere is, Ende schepd u af van sulke die opt ende opt vpanden vande Gereformeerde Kercke geweest zijnde ende doorgaens henen als doornen in hare ooghen ende prickelen in haere syde gesteken hebbende, Nu op occasie van het voorgeven Harminij, als door eene wyde scheure over ons syn gekomen, ende sonder ordeninghe daer in syn gevallen, om even op dese tydt / die haer sonderlinghe wel tot haer voornemen schynde te dienen / haere eeuwighe vyandschap tegens de Gereformeerde Kerke te betonen / Ende Sion tot een vlack veld, Ierusalem tot een steenhoop, ende den bergh des Tempels ten wilden woude te maken, Ende met de Edomiten te roepen / Reyn af, reyn af, tot haren bodem toe, Op datse dan haren kop daer over schuddende / souden mogen seggen / Heach, sy is onthey-light, wy hebbense verdelght, dat is den dagh die wy begeerd hebben, wy hebben 't verkregen, wy hebben 't afgeleeft, Soud ghy dan soo onbedacht syn / dat ghy onder een baniere met sulcke soudt staen / om tegens de Gereformeerde Religie' die ghy eens uwen naem gegevē hebt, te strijden? Ende dat alleene van wegen eenige quade beslupten / die het naturelyck verstandt / in het schijnm syner vleeschelijcker wijshepdt / tegens den aert der saken / als een spinne-webbe uyt syn eygen buyck soude mogen trecken / die doch met even soo veel beschees uyt de eyghene wooyden der schriftuyre / alsmen maer den toom des natuyrelijcken verstandts wil los laten / konnen getrocken werden? Soud ghy dan ock so qualijck bedacht zijn / dat ghy om sulcker saken wille / u eygen Vaderlant / dat lieve leven, in verdriet soud willen brengen / mits het selve also beroerende / daer den erf-vpand / nu

Gen. 9. 27.

Num. 33. 55.

Iob. 30. 14.

Ier. 26. 18.

Psal. 137. 17

Esech. 25. 3.

nu meer als opt/ hope kan nemen/ om het selve te over-
moghen / ende onder het jock der dienstbaerheydt te
brengen/Gelijck daer aen genoech kan blycken/ dat hy/
Psal.72.9. die te voren het stof onser voeten geleckt heeft, om vrede
met ons te hebben/ ende de selve soo diere gekocht / nu
de selve met de voeten komt stooten/ ende ons tot open-
bare oorloge upt-dagen / Ende dat alleenlijck gesteunt
synde door inlandtsche beroerten/ die hy onder ons soo
stijf ziet aenhouden. Lieve weest dan beter bedacht/ eñ
wilt niet langer de handen stercken der gener die u ende
ons beyde gelijckelijck haten / ende als broot soecken te
verslinden: Lieve weest daerom niet langer een Phares,
Gen.38.29. dat is een gedeelde ofte gescheurde, maer wilt liever een
Ioseph dat is eenen nieuwen aenwasch voor onse ghe-
Gen.49.22 meente wesen / om als een spruyte by een fonteyne ghe-
plant, met Godlijcken wasdomme, in allerley geestelijcke
gaven ende segenen te wassehen ende toe te nemen, eenen
Psal.84.11. dagh is beter by ons dan duysent elders, soo ghy anders
van herten de Godtsalichept soeckt / want by ons zijn
Num.23.21 de gulde trompetten des Conincx, Ende aldaer werden
allerley middelen ter Godtsalichepdt dienstelijck / ghe-
bruyckt ende rijckelijck toegediendt / om het gewichte
van een Godtsalich leven daer door op te houden / daer
wert ons ook geleerdt / hoe wy door de selve in Godt-
salichepdt meer en meer sullen bevesticht werden.

By ons is het daghelijcx gehoor van Gods woordt,
't welk wy onderschepden van alle menschelijcke schrif-
ten/mits dat wy bevinden / dat het is de enckele waer-
heydt Godts / ende niet fantasien vande herssenen der
menschen / daerom wy het ook ontfangen, niet als een
menschen woort,maer als Godts woordt, gelijck het inde
waerheyt is, *1. Tess. 2. 13.* welcker authoriteyt soo vast
staet

ſtaet / dat alwaer het ſchoon dat een Engel uyt den He- *Gal.1.8.*
mel, 't welck doch niet en ſal geſchiedē / yet daer tegens in
brachte, wp evenwel het ſelve ſonder vervalſchinge vaſt *2.Cor.4.2.*
ſouden houden / veel meer als het natuyrelyck verſtant /
in het ſchuym ſyner vleeſchelycker wijſheydt / daer te-
ghens pet opwerpt / Daer in ons niet alleen het rechte
verſtand der Godlycker ſchriften werd verklaerd / maer
ook het levendigh gebruyck daer van geopent / in ſulc-
ken verſtandigen toe-eygginge der ſelver / al offe particu-
lierlijck / ende alleene aen elck van ons gheſproken ofte
geſchreven waere / Daer-en-boven werd ons ook ge-
toondt ende geleerdt / hoe wp ons tot het ghehoor van
Godts woordt / behoorlycken moeten bereyden / nae de
vermaninge des Heeren / die daer ſeyd / Siet toe hoe ghy *Luc.8.18.*
hoord, *Luc.8.18.* want de Heere wil geheylight zijn in die *Levit.10.3.*
gene die tot hem naderen *Levit. 10.3.* Op dat wy tot hem
komende, die een levendige ſteen is, oock levendige ſtee-
nen mochten werden aen ſyn gheeſtelyck huys, Ende dat *1.Petr.2.4.5*
gelyck hy, die ons roept, heyligh is, wy oock alſo heyligh
mogen zijn in onſe wandelinge, af-leggende alle booſheyt,
ende bedriegerie, geveynſtheyd, nyt, ende achter-klappin- *1.Petr.2.1.*
ge, om als kinderkens, die maer nieuw geboren zijn, de re-
delijcke ende ongeveynſde melck van Godts woordt met
alle lieffelickheyd te konnen ontfangen, *1.Pet.2.1. Iac.2.21.*
Ende dat gelyck wp voor den eten onſe handen netten
van alle lichamelijcke onreynigheyd / wp ook alſo voor
het aenhoorzen van Godts woord / onſe herten mochten
ſuyveren van allen overvloedt der booſheydt, om ons be-
ſcheyden deel-ſpyſe, 't welck ons in het gehoor van Godts *2.Tim.2.15*
woord, werd rechtelijck voor-geſneden, voor onſe zielen
te mogen wegh-dragen / Ende nae dat wp het gehoord
hebben / Soo werden wp ook vermaend met de reyne

Levit. 11. 3. Dieren het ſelve te erkauwen, **door heylige bedenckingen met ons ſelven / heylige t'ſamen-ſpreckinge met andere / ende ten laetſten met den Gebede tot Godt / op dat het**
Iacob. 1. 21. **gehoorde woord in ons mochte beclyven** / ende met alle lieffelijckheydt in onſe herten geplant blyven, **om t'ſyner tyd vrucht te gheven / Syt ghy hier in voor deſen verſuymigh geweeſt / ende** hebt ghy nae deſen regel niet gewandeld **in het aenhooren van Gods woord** / ſoo leght
Gal. 6. 16. uwen mond in't ſtof, **ende beſchuldight u ſelve / dencken-de dat het wel ſoude mogen ſyn / dat de Heere om deſer onachtſaemheyd wille / die** ghy in dat groote gewichte der ſaligheyt, **hebt gepleegt / in ſulcke ſuckelinge ontrent de leere der waerheyd / ſoude hebben laten vallē / Hier in iſt dā van node / dat ghy / die de Godſalighept na-iaegt / u betert / Eñ dan eenen genadigen ſegen van den Heere over uwe betrachtingen gaet verwachtē / ick en twyfele niet / of alle die gene /** die onder u den Heere toe-behooren, **eñ de Godſalighepd na-trachten / ſullē alſo doen / eñ daer by wel ſlagen / ia metter daet gewaer werden / hoe dienſtelijck dit is / om in't Godſalig leven / daer van ghy u ſo ſeer beroemt / voorwaerts geſet te werden / Vande reſte / die deſen raed tegens haer eygē ziele verachten / eñ even onachtſaem willen blyven in ſo grooten ſaligheyd /**
Ierem. 51. 9. **ſullen wy met den Propheet seggē /** Wy heeldē wel Babel, maer ſy en willē niet heel werden, daerom laetſe varē.

By ons is ock het gebruyck der Heyliger Sacramenten, **mede crachtige middelen om de Godtſalighepdt te voorderen / want ſyn de ſelve niet** zegelen van het Verbond der genade, **daer in de Heere van ſyner zyden belooft** onſen God te weſen, **eñ onſe ſonden niet meer te gedencken / maer de ſelve toe te decken met de weerdigheyt / eñ aengenaemheydt onſes Heeren ende Salichmaecker Jeſu Chriſti /**

Christi/ Ende wy van onser sijde verbinden ons aende Heere/ dat wy syn volck sullen wesen, om gestadelijck voor hem te wandelen in oprechticheyt des herten, eñ onschult der handen: Dese dingen heeft de Heere in groote wijsheyt t'samen gevoegt/ dese dienen niet geschepden/ ende dit staeft ende bevestight noch elck Sacrament in 't bysonder/ want/ siet ghy eerst den Doop aen/ werden wy daer door niet geleert/ dat wy inde doot Christi gedoopt syn, ende verplicht, dat wy die der sonde gestorven zijn, niet meer inde selve mogen leven, Dit wetende / dat den ouden menschе die in ons is, met Christo gekruyst is, op dat het lichaem der sonde te niete ghedaen synde, wy niet meer de sonde dienden, Ende dat wy oock met hem opgeweckt zijn, om tot eerlijckheyt syns vaders in nieuwicheyt des levens voor hem te wandelen, gelijck wy oock hier op gedoopt syn inden naem des Vaders/ des Soons ende des Heyligen Geestes / dat wy souden onderhouden al dat ons de Heere bevolen heeft/ navolgens den last die de Heere Christus synen Apostelē recht voor syn afscheyt heeft gegeven/ om by alle volckeren af te leggen/ als hy seyde/ Gaet ende leert alle volckeren, haer doopende inden naem des Vaders, des Soons, ende des Heyligen Geestes, Eñ haer leerende onderhouden, al wat ick u geboden hebbe, *Math. 28. 19.* Siet ghy oock het Sacrament des Avontmaels aen/ alhoewel wy het niet t'aller tijt en ontfangē/ So moet het evenwel gestadelijck voor onse oogen zijn/ om ons te erinneren/ ende indachtich te maken, wat wy gedaen/ hoe wy ons selve met onse handē de Heere hebbē toeschryvē latē, niet uyt bedwang/ noch onbedachtelijk/ maer met volle bewilginge/ eñ vyye wille-keure/ om des Heeren te zijn/ eñ te seggē ick kome Heere om uwē wille te doen, eñ dat met so hoogē betuyginge/ dat so wy het niet

Gen. 17. 2.

Rom. 6. 3.

Rom. 6. 6.

Rom. 6. 4.

Math. 28. 19

Esa. 44. 5.

Psal. 40. 8.

1.Cor.11.27 en deden / wy aen het lichaem ende bloedt onſes Heeren Ieſu Chriſti ſoude ſchuldigh ſyn, **Even als die gene / die**
Gen.15.10. **het Verbond breken** / daer over ſy tuſſchen de ſtucken des geſlachten Vees ſyn gegaen, **verdienen datſe in ſtucken gehouwen werden / ende dat de Heere tot haer ſpreke / gelyck hy eenmael** tot de Bond-brekers de Ioden, **ten tyden** Ieremie **ſprack** / Ick wil de luyden die mijn Verbond overtreden, ende de woorden des Verbondts, dat ſy voor my gemaeckt hebben niet en houden, even alſo maken als
Ieren.34.18 het kalf dat ſy in twee ſtucken gedeeldt hebben, ende tuſſchen de ſtucken gegaen ſyn, *Ierem.34.18*. **Siet hoe krachtigen voor-yverer het** Sacrement des Avontmaels **is / om de geloovigen te bewegen / haer Verbond / met den Heere gemaeckt / te houden / ende hoe gedurige yverenaers beyde de** Sacramenten, **die wy onder ons hebben in 't gemeen / syn / om de Godſaligheyd te voorderen / gelyck wy ook vernemen dat de eerſte** Chriſtenen, **de ſelve alſo gebruyckt hebben / nae-volgheus het gene** Plinius, **een Heydens Schryver / daer van getuygt / de welcke ſynde Stadthouder geſtelt van den** Keyſer Trajanus **over een vande Provincien / onder het** Roomſche Ryck **gehoorende / ende hebbende laſt ontfanghen / om alle de** Chriſtenen **daer in ſynde / omme te brengen / nae dat hy hadde bevonden dat het getal der ſelver ſeer groot was / Ende daerom ſich beſwaerd vond / ſo grooten menichte van geſchickte luyden omme te brengen ſchryft aenden Keyſer haere gantſche gelegenthevd over / ende onder and're ook dit** / Dat de voor gemelde Chriſtenen gewent
Plinius lib. Epiſt.10.Epiſt.97. waren op eenen ſekeren dagh, 't welck nae alle waerſchynelijckheydt den dagh des Heeren is geweeſt, 's morghens geheel vroegh t'ſamen te komen, **ende ſongen alſdan t'ſamen eenen** lof-ſang aen Chriſtus, als aen eenen God, ende

verbonden

verbonden haer ſelve te ſamen met een Sacrament, niet tot eenigh ſchelmſtuck, maer datſe geen dieverie, geen roverie, gheen overſpel ſoude bedryven, noch haer trouwe breken, noch het gene dat haer vertrouwt was, vermaend ſynde om het weder te doen keeren, en ſouden verloochenen, **Siet dit is de practique vande eerſte Chriſtenen geweest in het gebruyck der** Sacramenten, **die dit niet en baten mogen dencken dat de heylige** Sacramenten **haer tot noch toe geweest ſyn** / als een beſloten boeck voor een die leſen, ofte een open boeck, voor een die niet leſen en kan, **Ende daerom niet dencken dat het de** Leere vande Predeſtinatie, **met den aencleven van dien is/die de Godſaligheyd onder ons verſtickt** / maer onſe eygene onachtſaemheyd in ſoo grooten ſaligheyd, **ende onkonde van ſo treffelycke middelen ter Godſaligheyd voorderlyck** / die wy in eenen ſweetdoeck hebben begraven, **ofte als een** onnutte gereetſchap, ſonder haer recht gebruyck, inden huyſe des Heeren gelaten.

Eſa.29.11.

Heb.2.3.

Wy ons is ook het dagelijcx Gebedt, als een morgen, ende avond-offer, **ſo wel inde kercken/als huyſgeſinnen/** die daer om oock kleyne Ghemeenten werden ghenaemt, **mede een krachtig middel om de Godſaligheyd te voorderen/ midts dat wy daer by werden geleerd/ dat ſoude wy in ſtaet ſyn om een aengenaem Gebed voor ons ſelve/ofte andere te konnen doen/ dat wy het moeten doē/ gelyck den** Apoſtel **ſegt**/ opheffende heylige handen, ſonder toornigheyd, ende murmureren, *1. Timot. 2. 6.* **Ende met een vaſt voornemen om den Heere te gehoorſamen in alle ſyne Geboden** / want die ſyn oore afwend te hooren de Wet, diens Ghebedt is eenen grouwel, *Prov.28. 9.*

Pſa.141.2.
Rom.16.5.

Prov.28.9

So verre/ dat Davıd van hem ſelven getuyght / dat ſoo hy eenige ongerechtigheyd met goede oogen in zijn herte

Pſal.66.18.

aenſage, dat de Heere hem niet verhooren en ſoude, *Pſ.66. 18.* **'t welck de** blindeman **ock wel ſagh / als hy ſeyde/** *Ioh.9.31.* Dat God de ſondaers niet en verhoord, maer ſoo yemand Godvruchtig is, eñ ſyne wille doet, dien hoord hy, *Ioh. 9. 31.* **daer op de Pſalmiſt ock geſien heeft / wanneer hy** *Pſ.141.2.5* **bidende vanden Heere** / dat ſyn Gebedt mochte deugen als een roock-offer, ende het opheffen ſyner handen als een avond-offer, **betuygt daer by / dat hy ſo gereed was om de Wet te hooren/ ende daer nae te lupſteren/** dat ſoo de rechtveerdige hem ſloege, ende beſtrafte, dat het hem wel doen ſoude, ende weſen als een balſem op ſynen hoofde, *Pſal.141.verſ:2.5.* **Die dit in hare bpſondere ende gemeene Gebeden niet en hebben betracht/ behooren veel eer haer ſelve/ ende hare eygen onachtſaemheyd/ dan de leere vande** Predeſtinatie **te beſchuldigen/ dat de Godſaligheyd daer onder niet wel en gedijet/ ende verſtickt werd.**

By ons is ock de Chriſtelycke Diſcipline eñ Kercke-*Eccl.12.11.* lyke tucht, die als palen ſyn met nagelen vaſt geſlagen, **om de cudde Chriſti omme ende omme te bewaren/ ende te verhinderen/ dat het ſwacke niet af en dwale/ eñ het verbpſterde verlozen gae/ noch het verwoeſtede daer in en bzeke / daer dooz alle de leden vande Gemeente elck op** *Heb.3.12.* **malcanderen letten/ om toe te ſien** dat in niemant van haer ſy een boos eñ ongeloovigh herte, om vanden levendigen Godt af te treden, **Ende de** toeſienders **der Gemeente op** *1.Tim.3.16* **allen, op dat alles** inde Gemeente, 't welck Gods huys is, **ozdentelijck toe-ginge/ eñ dat geſloten werde/ dat geſloten/ ende geopent werde dat geopend diend/ eñ** dat door de ſleutelen des Coninghrycx des Hemels, **daer dooz het woozd Gods/ 't welck anderſins int gemeen wert vooz-geſtelt/ tot elck int bpſonder/ na dat ſynen geeſtelycken ſtaet is/ 't ſy geloovig/ ofte onboetveerdig/ toe-gebzacht werde/**

werde/om te seggen/ Ghy syt de man, als Nathan aen Da- 2. Sam. 12.7
vid dede/ 2. Sam. 12.7. Eñ Paulus aende bloedschender, de 1. Cor. 5.
welcke eerst voorgestelt hebbende int gemeen/ dat noch
hoereerder, noch afgodē-dienaer, noch overspeelder, noch 1. Cor. 6. 10.
onkuysche soude komen in het Coningryck der Hemelen,
het selve daer na op den bekenden bloedschender toepa-
ste/ openlyck verclarende / Inden naem des Heeren Iesu
Christi, dat sulck een, die sulken hoererie onder haer hadde
gedaen, die selfs onder de Heydenen niet en wert genaemt,
den Satan soude overgegeven werden, dat is/ dat hem sou-
de werden verclaert/ dat so lange als hy in sulcken sonde
bleef voortgaende/ hy onder de macht des Satans lag/
eñ noch part noch deel aen het ryeke Christi en hadde/
Tot verdervinge des vlees, op dat den geest behouden wer- 1. Cor. 5. 5.
de, op den dagh Iesu Christi, 1 Cor. 5. 5. welcke tucht alhoe-
wel sy door de onbedachtheyd vande sommige/ oock der
gener die als deurwachters aenden huyse des Heeren heb-
ben gestaen, om toe te sien/ dat niet onreyns daer in en qua-
me, ofte/ so het by ongeval ofte quade toeverlicht daer in
geraeckte immers daer niet in en vernachte/ seer is ver-
vallen/ eñ wel na als een onnutte gereetschap/ daer van
men de cracht niet en heeft versocht/ ende daerom oock
niet recht en kent/ inden hupse des Heerē by naest sonder
gebruyck is gelaten/ so is evenwel de selve by ons/ indien
niet in haer volle kracht gelyckse vandē Heere Christus
ingestelt is/ Math. 18. 15 nochtans eenighsins te vinden/
Ende ghy / gewenschte Broeders / die soo seer over de
Godtsalicheydt yverdt / kondt u tot ons voegende / de
selve ophelpen/ ende in hare volle kracht/ na de instellin-
ge des Heeren/ doen stellen/ ende onder ons doen gelden/
als een middel dat hoochelyck ter godsalicheyd vorder-
lyck is/ Om na den woorde des Propheten/ de dienaers
Christi

*Pſa.*149.7. Chriſti met de ſcherpe ſweerden hares monds wraecke te doen oeffenen onder de Heydenen, ende ſtraffe onder de volckeren, haere Koninghen te binden met ketenen, ende haer edele met yſere veteren, **niet om haer te verderven/ maer om de ſelve**/ als met vreeſe, uyt den vyere te rucken,
*Iud.verſ.*23 ende te doen haten den rock die met ſonde beſmet is, iae
2 *Tim.*2.26 om de ſelve vande banden des Duyvels, vande welcke ſy gevanghen ſyn, te doen ontgaen, ende ontwaecken tot den wille des Heeren, *2.Timot.2. 26.* **Siet ghy nu voor deſen verſuymigh geweeſt dit met alle vlyt te betrachten**/Ende
*Ezec.*44.7. is hier door het Heylighdom verontreynight,dat vreemde
*Iud.verſ.*19 luyden, eens onbeſneden hertens, ende een onbeſneden vleeſchs, afgeſcheyden, vleeſſchelijcke menſchen, geenen geeſt hebbende, die ſchantvlecken ende ſmetten gheweeſt
*Iud.verſ.*12 ſyn in onſe gemeene Maeltyden, vele tot de Ghemeente
*Heb.*12.15. Gods ſyn ingetreden, die ſelfs onreyn zijnde, vele verontreynight, ende groote beroerte gemaeckt hebben, **So en laet ons daer van de ſchuld niet leggen op de** Leere vande Gereformeerde Kercke, als of de ſelve eenen onnutten Boom ware, die met ſyne bladeren, ende afdruppenden regen belet,dat niet goeds daer onder waſſchen konne,**maer liever op de cleyne toeverſicht van die gene**/ **die** als deur-
*Ezec.*44.23 wachters aenden huyſe des Heeren **geſtaen hebben**/ om het heylighe van het onheylighe te ſcheyden, ende toe te ſien dat niet onreyns ende wat verontreynight, daer in en quame.

Siet dan myne lieve ende gewenſchte Broeders/ ſoo vele alſſer uwer de ſalighheyd na-laeghd/ alle deſe nutte/ ende ter Godſalighheyd dienſtelycke middelen/ſyn onder ons te vinden/ Ende al-hoe-wel het mach ſyn/ de ſelve ten deele door onkonde/ten deele door onachtſaemheyd der gener/ die geſtelt ſyn geweeſt om de ſelve te bedienen/

nen/gelyck sy oock alle menschen ende alsulcke bewegingen als wy, onderworpen zijn, **eenighsints in haer recht ghebruyck syn verballen / ende uytter acht ghekomen/ Daer door dan/ gelyck ten tyden** Eli geschiede, het spysoffer des Heeren om der sonden wille syner kinderen werd gelasterd, oock ons goed is gelasterd geworden, **So moet ghy evenwel selve myn getuyge wesen / dat de voor-gemelde middelen niet vruchteloos onder ons en syn ghebleest. Want / ey lieve / gaet ende doorwandelt** eens de seven Candelaren **vande Geunieerde Provincien / ende siet offer niet gantsch vele gevonden werden / die door de voor-gemelde middelen ter Godtsaligheydt wel bevrocht/ ende bequaem gemaeckt syn/ Daerom voeght u by ons / ende laet ons de moed niet verlooren ghéven/ maer liever alle handen te samen voegen /** om het ghene dat gebreckigh is, noch voorts te rechte te brengen, ende te versteréken dat versterven wil, want al-hoe-wel de Heere zich heeft gestelt, als ware hy een gast inden lande, ende als een vreemd man, die slechts over nacht daer in bleve, hebbende syne heerlijckheyd beginnen te verheffen van onder den Cherub, de plaetse syner ruste, ende gestelt aenden dorpel des Tempels, om van ons te vertrecken, ende ons land als een Stadt sonder muyren, vande welcke de beschuttinge is geweken, **te laten overvallen / so is evenwel door de goede hand des Heeren over ons/** die gesien heeft den arbeyd der gener die over synen naem gearbeyd hebben, ende niet en zijn besweken, **ende de goede toeversicht der gener die over ons gestelt zijn/ door de t'samen-komste van alle de treffelycste mannen vande Gereformeerde Christenheyd sulcken ordre gestelt /** dat de Heerlijckheydt des Heeren sich vaster aen haere plaetse heeft geset, **om ons by te wonen/** ende noch steedts mid-

Iacob.5.17.
1.Sam.2.17
Rom.14.16.
Tit.1.5.
Apoc.3.2.
Ierem.14.8.
Ezec.11.23
Ezec.38.11
Apoc.2.3.
Apoc.2.1.

den onder de seven Candelaren te wandelen, **Daer op/ick u bidde/ghy verbysterde broeders/die door de listighepd uwer voorgangeren** / glydende voeten inden wegh der waerheydt hebt gekreghen, **te willen letten / ende u daer aen niet stoten / dat de beslupten vande voor-ghemelde**
Heb.6.16. **vergaderinge/ ick meyne** de Synode Nationael tot Dordrecht **gehouden**/ de welcke in alle billickheyd het eynde aller tegen-spreken behoorde te wesen , want sy oock met eede gesterckt is, **soo weynigh vruchts onder u tot noch toe hebben gegeven / want sulcx geschied vande vinnighepd des Satans/ de welcke wel merckende/hoe grooten af-breucke syn Rpck hier door in tyden ende wylen/ wanneer de onstelde beroerde gemoederen wat bedaert ende gestilt sullen syn/ sal lyden / sich met alle syne pooghten ende geweld daer tegens steld/om de claerhepd daer van te verdupsteren / ende de selve met soo veel lasteren**
Prov. 26. 2. **te beswaren** / die doch alle, als een onverdienden vloeck niet en sullen treffen, maer als een Vogel wegh vaert ende Swaluwe daer henen , wel haest door de genade des Heeren verdwynen, **Ende de Leere der waerhepd**/ als zilver
Psal.12.7. in aerden degelen sevenmael beprouft, **claerder ende suyverder daer upt-komen/Dit vertrouwen wy vastelijck dat sal geschieden / al-hoe-wel wy grootelijck / ende dat met goede redenen beclagen/ dat onse sonden ende uwe stijf-sinnighepd ons sulck goed tot noch toe verhinderd hebben / Ende en schamen ons niet tot onser ober-tuyginge sulcx te beclagen/hoe seer het natureliick verstand daer mede schertse.**

Lieve maeckt u dan op / ende komt tot ons / Ende
Heb.10.25. wildt uwes selfs toegaderinghe met ons niet langher **tot groote breucke vande kercke Godts / schade van uwe eygene sielen/ ende verswackinge van het gemeene Vaderland/**

derland/ 't welck in dese sorgelijcke tyden alle syne leden wel van doene heeft/ verlaten, Comt ende helpt de voorgemelde middelen/ die onder ons syn/ recht gebruyken/ ende ten gemeenen dienste wel aenleggen / dat sal uwe zielen goed doen/ ende wy sullen ons over u verheugen/ wy sullen u in vreughde teghen komen, ende in vrede geleyden, de heuvelen sullen voor u henen vrolyck syn, ende alle boomen inden woude sullen inde handen klappen, over uwe wederkeeringe. *Esa.55.12.*

Soud ghy ook de leere vande Gereformeerde Kercke/ diemen u soo hatelijck gemaeckt heeft / niet goeden ooren niet connen hooren/ Siet ick wyse u eenen goeden wegh/ leert slechts de leere recht gebruyken/ ende neemt de selve niet so averechts ende verkeerdelijck aen/ gelijck dan het natuerlijck verstand gewent is/ eñ u ook heeft leeren doen/ maer gaet daer aldus mede te wercke.

Hoord ghy leeren inde gemeene vergaderingen/ Dat God nae synen eeuwigen raedt besloten heeft uyt het vervallen menschelycke geslachte eenige tot de saligheydt te brengen, ende dat soo sekerlyck, als offe alreede met Christo inde Hemelen waeren geset, als de Schrift spreeckt/ *Ephes.2. 6.* Ende andere in 't verderf te laten, daer toe sy oock geset syn, als de selve Schrift spreeckt/ *1. Petr. 2. 8.* So en stoot u aen het woord niet, noch en loopt daer niet tegens / op dat ghy niet bevonden werd halstarrigh met den kop tegens uwen Godt, ende syne Godtlycke waerheyd so klaerlijck in syn woord geopenbaerd/ te loopen, noch en beslupt daer uyt niet tot u eygen verderf / dat het dan even eens is hoe ghy het maeckt / ende wat wegh ghy ingaet / u selve met Sophisterie verstrickende / maer liever dit / dat ghy den raedt Godts over uwe saligheydt niet en moet versmaden, maer veel eer syne *1.Pet.2.8.* *Iob 15.26.* *Luc.7.30.*

*Act.*13.36. voorsienigheydt daer in gaen dienen, **ghelyck de Heere Christus selve**/ die de wysheyd des Vaders is, **u heeft leeren beslupten**/ **want hebbende van spne verkiesinge ende verwerpinge gesproken**/ **ende gesepdt** / datter twee in *Mat.*24.41. eenen meulen sullen malen, daer van d'eene sal aengheno-
42. men, ende d'and're verlaten werden, **voegt terstont daerop**/ daerom waeckt, *Math.24.41.42.* **u selve verseckerende upt de roepinghe**/ **die de Heere door spne boden aen u doet** / Dat hy noch gedachten des goedts ende des vredes over u heeft, **die tot u als tot eene der gevanghenen laet** *Esa.*49.9. **seggen**/ Gaet uyt, ende tot die gene die in duysterniſſe sitten, komt voorwaerts, dat ghy u aen den weghe weydet, ende op alle heuvelen weyde vindet, **Die u niet alleen rechtveerdigen**/ **maer oock heyligen**/ **ende verheerlycken wil**/ **want alle dese dingen hangen al aen malcanderen**/ **daer teghens pet te doen**/ **ofte te beslupten is enckel raserntje ende sich selve met Sophisterie te willen verstricken. Wel hoe dan**/ **sal het werck te trager voortgaen**/ **om dat het de Heere voor-genomen heeft upt te wercken**/ **ende sult ghy de handt daer van trecken** / ende als een valsche boge achterwaerts uytslaen, **om dat de Heere de handen daer aen wil slaen**/ **wat verkeertheyt ware dit? Het is immers een blyckelyke waerheyt**/ **dē woorde Gods wel bekend ende van allen aengenomen** / dat *Psal.*127.1. soo de Heer het huys niet en boudt, sy alle te vergeefs arbeyden, die daer aen bouwen, **wie is nu soo qualyck bedacht**/ **ia uytsinnig**/ **die een huys voor heeft te bouwen**/ **dat hy sal nae-laten alle gereedschap**/ **ende oock bouwlieden daer toe te bestellen om dat de Heere gesepd heeft**/ dat so hy het huys niet en bouwt, sy te vergeefs arbeyden, die daer aen bouwen? *Psalm* 127.1. **Syn de kinderen des Werelts soo voorsichtigh in haer geslachte**/ **datse**/ **om den**

den ſegen des Heeren te bekomen / oock de handt daer toe uptſteken / ende ſullen 't de kinderen Gods / die kinderen der wyſheydt ſyn, niet meer weſen in dat groote gewichte haerder ſalighepd? Ende niet lieber dencken / wel / heeft de Heere al voor de grondt-leggínge der Wereld / eer dan de Bergen waren, een ooge op my geſlagen / op my in 't bpſonder / om my upt den gemeenen verdoven hoop des menſchelpken geſlachtes / 't welck hy voor hem in ſynen bloede ſagh liggende, te verkieſen / ende tot ſpn kind te maecken / gelpck ick daer aen kan mercken / dat hy my door de ſtemme ſyner boden / daer toe laet beroepen / So is het immers wel reden / dat ick my ſelve oock daer toe ſchicke / ende den Heere die my uptverkozen heeft tot ſyn kind / oock verkieſe tot mynen God ende Vader / om hem te eeren ende ſynen wille te doen? gelpck David de Vader / ſynen Sone Salomo leerde beſluyten / als hy tot hem ſpzack / Soo ſiet nu toe, want de Heere heeft u uytverkoren, hebt eenen goeden moed ende bereyd u, *1. Cron. 28. 10.* want alle dingen geſchieden hier op Aerden nae den voorbeelde dat inden Hemel is, Daer upt dan dit volght / dat alle die gene die vanden Heere ſyn uptverkozen / om ſyn volck te ſyn / oock deſen ſin / ende dit herte crygen van boven / om hen oock voor haren Godt te verkieſen / ende te houden / want het heet / Ghy en hebt my niet uytverkoren, maer ick hebbe u uytverkoren, op dat ghy henen gaet, ende vrucht draegt, ende uwe vrucht blyve, *Ioh. 15. 16.* Siet dit ſyn geſonde reden / ende alſoo beſluyt elck kind Gods / dat upt God geboren / ende door den geeſt Gods gelevd werdt / Doet ghy oock alſoo / ende vermenght niet van het uwe onder het werck Gods / gelpck dien ſchalck die beneffens den hoogen Prieſter Chriſti Jeſu in het heyligdom is geſlopen /

Mat. 11. 19.

Pſal. 90. 1.

1. Cron. 28. 10.

Heb. 8, 5.

Ioh. 15. 16.

gewent is te doen/ Ende dan sal de leere vande Godlycke verkiesinge **u niet alleen niet ergerlyck / maer sonderlinge stichtelyck/ ende grootelyck ter Godsaligheyd voorderlijck syn / want ghy daer in kond** sien d'ingewanden der liefde Godts, in het bysonder tegens u geopent, **gelijck dan de** Propheet Malachia **dit also gebruyckt / wanneer**
Mal.1.2. **hy seght** / Is Esau niet Iacobs Broeder, spreeckt de Heere, noch hebbe ick Iacob lief gehad, eñ Esau hate ick, *Mal.1.2.* **Die anders souden bestaen te doen / souden even met**
Col.1.21. **dat haer doen betoonen**/datse door den sin in boose wercken, **noch vreemd van het leven Godts / ende van een**
2.Pet.3.16. **verdrayd verstand syn**/ immers onvaste, ende ongeleerde luyden, die de Schriftuyre verdraeijen tot haer eygen ver-
Act.13.10. derf, ende de rechte wegen des Heeren verkeeren, haer stotende ende vallende in die eygen wegen, daer de rechtveerdige so syn in wandelen, **onder welcke ghy u niet en moet laten inreekenen ende haren sin verre van u doen.**

Hoort ghy oock leeren in onse gemeene vergaderinge/ dat Godt sonder yet wat dat inden menschе is, aen te sien, syne verkiesinge, ofte verwerpinge over d'eene ende d'andre doet, **Soo en beslupt daer upt niet/ dat hy onrecht**
Deut.32.4. **doet/soo doende soud ghy u stoten**/ want hy is een Rotzsteen, wiens weghen onstraffelijck syn, Ende alles wat hy doet, dat is recht, eñ geen onrecht en is aen hem, *Deut.32.4.* **Maer leerdt liever hem eere gheven / ende aenbiddende**
Deut.4.32 **syne vry-machtigheyd daer in**/dat hy het maeckt hoe hy wil, beyde met de machten inden Hemel, ende met die gene die op Aerden syn, Ende niemand en kan syne handt
Iob 12.14. weeren noch seggen, wat maeckt ghy, *Dan.4.32.* Siet wanneer hy breeckt, soo en helpt gheen bouwen, wanneer hy yemand besluyt, soo en kan niemand op-maken, *Iob 12.14.*
Ier.45.4. hy alleene mach seggen, wat ick gebouwt hebbe dat breke ick,

ick, ende wat ick geplant hebbe, dat roeije ick uyt, met t'samen deſen gantſchen mynen eygenen lande, *Ierem: 45. 4.* Soo ickſe omme keere, ende verberge, ofte op eenen hoop werpe, wie wil het my weeren? *Iob 11. 10.* Soo en ſiet hy oock de perſoonen des Vorſten niet aen, ende de heerlycke en kend hy niet meer dan de arme, want ſy zijn beyde ſyner handen werck, *Iob 34. 19.* Hy is genadigh dien hy genadigh is, ende ontfermt hem wiens hy wil, eñ verherd wien hy wil, *Rom. 9. 18.* **Siet oock niet ſoo ſeer aen / dat de Heere eenige vooꝛ vp gaet/** die het licht noyd opgaet, **als wel hier op / dat hy in ſynen eeuwigen raedt een ooge op u / op u in 't bꝛſonder geſlagen heeft / om u upt het verderf te trecken / gelyck ghy ſulcx upt uwe roepinghe cond bemercken /** want dat is genade by Godt, **Ende gelyck ghy u niet en bekreundt/ dat de Heere ſoo menigh Milioen** Engelen, die haer eerſte woonſtede hebben verlaten, met ketenen der duyſterniſſe houd gebonden, ende tot het oordeel bewaerdt, **Soo en bekommerd u oock/ over die ghene die verlozen gaen niet verder dan het de Heere beveelt /** op dat ghy niet al te barmhertigh werdt bevonden, ende u ſelve bederft, **maer laet de Heere/wiens vooꝛdeel nae de waerheydt is/ gewerden/ Dan ſal Godt ſyne eere hebben / ende ghy ſult met vertrouwen ten ionghſten daghe / als eene die d'eere Godts boven al heeft geſocht / met ſulcken gemoedt vooꝛ den Heere derven verſchynen / Anderſints wat reden is het / dat de Heere van ſyn recht ſal moeten afſtaen / om uwer gemelyckheyd wille / Of meynd ghy den Heere met Sophiſterie te verſtricken / ende van ſyn recht / 't welck hy over het ſyne heeft / dooꝛ verkeerde argueringe te verſteken?** Meynd ghy men kan hem tuyſſchen gelyck alſmen een menſche tuyſſchet? **Dat ſy verre.**

Iud. verſ. 6. *2. Pet. 2. 4.* *Ezech. 7. 16* *Rom. 2. 2.* *Iob 13. 9*

Hooꝛd

Hoort ghy oock leeren / dat de uytverkoren Gods niet en konnen verloren gaen, noch eyntelycke vanden geloove uytvallen, **woelt**; **noch en sucht daer niet teghen/ noch min beslupt daer upt/ dat het dan even eens is/ hoe ghy het maeckt/ dat ghy het niet te qualyck cond maecken/ indien ghy van het getal der uptverkorene syt / noch te beter/ indien ghy daer van niet en syt/ maer beslupt liever dit / dat nademael de saken also met d'uptverkorene Gods staen/** dat dan uwen arbeydt niet ydel en sal syn inden Heere, ende dat ghy niet op het onseker en loopt, noch
1.Cor.9.24. en kampt als de locht slaende, maer dat ghy ghewisselyck
26. behalen sult die onverderffelycke, onbeweeghelycke ende
1.Pet.1.4. onverwelckelijcke erve, die inden Hemel u bewaerd word, Ende syt daerom in alle dinghen matigh, als eene die inde loop-bane loopt, op dat ghy den prys behaeldet, want dat
1.Cor.9.25. doen sy om een verderffelycke kroone, maer ghy om een onverderffelycke, **Hier en wil** de boose verkeerde aerd der
Deut.32.5. kinderen **niet aen/ Maer (gelyck als trage Esels die niet voort willen/ ende daerom by de Wet verworpen/ ende**
Exod.13.13 **veroordeelt syn om de neck gebroken te werden/) blyven staen in een algemeene maniere van Godts-dienst/ die sy haer selven upt haer eygen hersenen/ ofte na den gemeenen loop des Werelts/ hebben gaen opwerpen/ daer mede sy dan meenen dat Godt te vrede moet syn/ ofte dat sy niet gesind syn meer te doen/ Noch oock konnen lyden / dat yemandt inden Godts-dienst wat meer doe/ ofte een stappe verder ga/ dan sy gesint syn te gaen/ daerom sy oock billycken moeten missen dien sonderlingen troost der ware kinderen Gods/ van immermeer in dit leven eenige sekerheydt van hare saligheydt te bekomen/** maer wandelen steeds in 't duystere, ende weten eyn-
Prov.4.19. telyck niet, als Salomo segt, waer sy vallen sullen, *Pro.4.19.*

Ende

Ende gelpckſe dan vooꝛ hare eyghene perſoonen/ vooꝛ haer eygen ſchuld deſen trooſt niet en konnen erlangen/ ſoo geſchiedt het/ dat ſy/ andere metende met haer ſelve/ niet en willen lyden/ dat ſulcken trooſt vooꝛ de kinderen Gods hier beneden op aerden ſoude wegh gelepd ſyn/ Jae knoꝛren daer tegens/ ende konnen ſelfs met geen goede oogen ſulcken leere hooꝛen vooꝛſtellen. Maer ghy/ myne lieve/ volght den raedt des Apoſtels/ Ende reynight u ſelve, op dat ghy een vat ter eeren mocht weſen, Ende dan ſult ghy deſe hope op u hebben konnen, als den Apoſtel ſpꝛeeckt/ *1. Ioh. 3. 3.* Ende dan ſal oock de Heere Chriſtus, die op het witte Peerd ſit, ende gaet overwinnende, ende om te overwinnen, ſyne gebeurlycke eere hebben/ als eene die de ſyne alſo bewaerd/ Dat de Duyvel niet eene vande gene die hem de Vader gegeven heeft, machtigh is te bederven, Ende Godt de Vader ſyne behooꝛlycken lof/ dat hy ſyn volck, 't welck hy verloſt heeft door ſyne barmhertigheyd, oock geleyd ende voerd door ſyne ſterckte tot inde Heylige woningen, *Exod. 15. 13.* Verwonderdt u oock over de macht des Heyligen Geeſtes/ die ſoo ſwacken dat/ als de menſche is/ een wynrancke verdorven aen beyde eynden, ſo ſekerlijck weet te gelepden dooꝛ alle vooꝛvallene ſwaricheden/ trots den Duyvel/ ende ſyne pooꝛten/ met ſamen alle dat luſtich gewelt dat ſich daer tegens lecht/ Ende roept daer over upt/ wel dien die de Heere verkieſt, ende tot hem laet, dat hy woone in ſyne voorhoven, de ſelve heeft rijcken trooſt van ſynen huyſe, *Pſal. 65 5.*

2. *Tim. 2. 21*

Apoc. 6. 3.

Exod. 15. 13.

Exech. 15. 4

Pſal. 65. 5.

Hooꝛdt ghy oock het wooꝛd Godts/ ofte de mannen Gods inde gemeene vergaderingen tot u ſpꝛekende/ ſeggen/ dat ghy u ſoud bekeeren, u herte beſnyden, uwe aerdſche leden doodcn, den aengenamen tyd wel waer nemen,

ende wat der bevelen meer syn / beslupt daer upt niet/ dat het aen uwen wille hangt / ofte in uwe macht staet sulcx te doen/ Dat ware het gebodt verkeerdelyck/ ende tegen synen aert gebruyckt/ want den Apostel getuygt/

Gal.3.19. dat de Wet daer toe geset is, om der overtredinghe wille,

Rom.3.20. op dat wy door de selve tot kennisse der sonden souden gebracht werden, **Ghelyck hy voorder dat te kennen geeft/**

Rom.7.9.10 **wanneer hy van hem selven getuyght**/Dat hy die levende was, **dat is/ goeder dingen ende goeds moeds**, sonder de Wet, **dat is/ eer de Wet hem d'oogen opende/ om synne sondigheydt te sien** / als het Gebodt tot hem quam, is gestorven, **dat is / dood-schuldigh / ende d'eeuwige verdoemenisse weerdigh bevonden. Wie nu anders als die qualick bedacht is/ ende van eenen anderen aert / dan den** Apostel Paulus **was** / sal levendigh werden door het Gebod, 't welck hem doode? **Hier van/ myn lieve/ moet ghy kennisse nemen/ ende u wel wachten/ dat ghy niet upt eenig Gebod/dat ghy hoord ofte leest/ uwe vryje wille in geestelicke saken/ die de salighedt der menschen betreffen/gaet beslupten/maer liever u eygen onvermogen daer upt leerd kennen/want het Gebod om net te doen/ ende slupt niet so seer in het vermogen om net te connen doen / als wel de schuldt / om te moeten doen / want de menschen synde voormaels na Godts even-beeld geschapen/met dit vermogen Dat hy alle den wille Gods volcomentlyck upt synen eygenen ingeschapen aert conde**

Gal.3.19. **volbrengē/En** can nu upt het **Gebod**/ dat daer en boven ingekomen is, **niet anders leeren / dan syn eygen onbequaemheyd ende onwilligheyd tot het onderhouden vā Gods geboden/ om dat hy door scherpe bevelen/ eñ dat noch met beloften ende dreygementen bevestight doorgaens henen tot het onderhoudē vande Wet moet aen-**

gedreven

gepoȝret werden/ 't welck niet van noode ſoude ſyn geweeſt / indien hy in ſynen eerſten recht-ſchapenen ſtaet ware gebleven/want gelyck eenen goeden boom uyt ſynen eygen aert goede vruchten draegt/alſt datmen hem daer van geen Gebod en geve / ſo ſoude de menſchę mede doen/ indien hy niet geſchonden eñ verdoȝven ware/ Eñ ſoude niet van node hebben/ datmen hem gebod op gebod, waerſchouwinge op waerſchouwinge,hier eẽ weynig eñ daer een weynig,ſoude derven geven,**dacrom myn lieve/weeſt hier in beter bedacht/Eñ als ghy eenigh gebod tot u hoȝrd/ofte leeſt/ſo en beſlupt daer uyt niet/dat ghy het cond onderhouden/maer veel eer het contrarie/ Ende leerd liever uwen onmacht/ ende onvermogen in geeſtelycke ſaken daer uyt kennen/ want dit is het eynde des gebods/den menſchę die ſich lichtelycken/** als een onnut ding opblaeſt,**ter aerden te vellen/ende tot kennisſe ſyner ſonden te brengen op dat hy des te gereeder ſyn toevlucht tot den Heere name/Ende ſyne** Geboden **leerde veranderen in** Gebeden, **als** David **dede / De welcke ghelepdt hebbende/** Ghy Heere hebt geboden vlytigh te houden uwe bevelen,*Pſ.119.4.* **terſtond daer op inde weere was met een ernſtigh Gebed/ ſeggende**, Och dat myn leven uwe gerechten met gantſcher herten hielde,*Pſ.119.5.* **So doet ghy oock/ Ende als de Heere/ofte ſyne Boden tot u ſeggen/ bekeerd u/ denckt dan niet in u herte / So ſtaet het dan by my / maer veranderd dit** Gebod **in een vierigh** Gebed, **als** Ephraim **dede/ Ende hebt uwe antwoȝrde gereed om te ſeggen/** Heere bekeerd ghy my,ſoo werde ick bekeerd,*Ier.31.18.* **Als de Heere/ofte ſyne boden tot u ſeggen/** waſcht u, reynight u,*Eſa.1.16.* **wild dan terſtond met** David **biddende antwoȝrdē**/ Heere waſcht ghy my van myne miſdaet,eñ reynigt ghy my van myne ſondē,

Eſa.38.11

Iob 11. 12

Pſal.119.4.

Pſal.119.5.

Ierem.31.18

Ontſondight ghy my dat ick reyn werde, waſcht ghy my dat ick ſnee-wit werde, *Pſalm 51. 4. 9.* **Als de Heere / ofte**
Pſal.2.12 **ſyne boden tot u ſeggen**/ Kuſt den Sone, op dat hy niet en toorne, ende ghy omme komt, *Pſal. 2. 12.* **Soo wildt terſtont met een gheloovighen weer-clanck deſe antwoordе**
Cant.1.1. **daer op voegen**/ Hy kuſſe my met den kuſſe ſyns mondts, hy trecke my ſo wil ick hem na-loopen, *Cant. 1. 1. 4.* **Siet**
Luc.1.17. **deſe** voorſichtigheyd der rechtveerdige **moet ghy leeren/ ende ſulcke rechte gangen maken/ 't welck ſo ghy doet/ ſoo ſult ghy de Leere vande Gereformeerde Kercke niet alleen ſonder aenſtoot / maer ſelfs met groote ſtichtinge/ ende opbou uwer zielen/ konnen hoozen/ die anders doen / woelen in haer eyghen ſterckte te vergeefs / ende brengen haer kracht onnuttelyck toe / Ende ſullen niet beter ſlagen / dan** de eygen-willige Edomiten, **die ſpraken**/ wy willen het woeſte weder bouwen, **vande welcke**
Mal.1.4 **de Heere ſeght** / Sy bouwede, doch ick brack het, daerom ſullen ſy heeten een vervloeckte landtpale, een volck daer op de Heere toornet eeuwelyck, *Mal.1. verſ.4.*

Hoozd ghy oock leeren vande werckinge Gods ontrent het quade, **'t welck ſoo een aenſtotelycken ſaecke is vooz het naturelyck verſtand**/ denckt dan niet ongerymts vande Heere, ende maeckt hem daerom gheen oorſaecke van het quaed, **maer overlegt liever dit**/ Dat ghy te doen hebt met dien God, die ſo goed ſynde, dat hy de goetheyd ſelve is, het quade niet en ſoude laten geſchieden, ten waere hy oock ſo wys ende almachtig ware, dat hy uyt het quaet wat goeds konde maken, **Gelyck wy konnen ſien/ dat hy**
Act.4.27. **den booſen raetſlagh** Ponti Pilati, der Heydenen, ende des volcx Iſrael overleverende ſyn Kind Ieſum inde dood, ſoo heeft weten te beleyden, datſe niet anders en hebben gedaen, dan het gene ſyne hand, ende ſynen raed te voren

hadde

hadde beſcheyden dat geſchieden ſoude, *Act.4.27.* **Ende alſoo werckt de Heere noch doorgaens ontrent het quade/ dat hy uyt de ſonde ſelve een plaeſter maeckt tot geneſinghe vande ſonde/ om alſoo ſynen tegen-ſtryder de Duyvel** inde achterdeelen te ſlaen, ende hem een eewige ſchande aen te hangen, **Gelijck wy konnen ſien/** Dat de kinneback-ſlagen **die de Heere toeliet dat den** Satan **aenden** Apoſtel Paulo, **niet tegenſtaende ſyne Gebeden daer tegen/ eenen ruymen tyd gaf/ niet alleene veroorſaeckt hebben/ dat hy des te vieriger heeft gebedē/ maer is ooc daer door de hovaerdije ſyns herten/ die hem lichtelyck van wegen** de groote Openbaringe, die hy hadde ontfangen, **ſoude bekropen hebben/ gedempt/ Ende alſo is de Vader des hooghmoets/ de Duyvel/ tegen ſynen eygen wille/ een onderzucker des hoogmoets geweeſt/ Eñ hy die het vergift der hovaerdije eerſt inde menſchelike nature geſchoten heeft/ is eē inſtrument geweeſt om de hovaerdije te dempen/ eñ met ſyn eygen pylen doorſchotē/ eñ met ſyn eygē ſweerd gevelt/ ſiet met ſulkē wyſen eñ Almachtigen God hebben wy te doen/** wiens wegen wy niet en konnen doorgronden, **Daerō laet ons de ſelve met eerbiedinge aenbidden/ eñ niet beknibbelen/** want gelyckmen niet en weet den wegh des winds, ende hoe de beenderen in 's moeders lyve bereyd werden, So en konnen wy oock des Heeren werck niet weten, dat hy doet, *Eccl.11.5.* **Ende daerom/** wee hem die met ſynen Schepper twiſtet, het ſcherf met den potte-backer des leems, Spreeckt oock een leem tot ſynen maker, wat maeckt ghy? *Eſa.45.9.* Soude dan de Heere een menſche weſen, datmen tegens hem twiſten mach, dat hy ons geen rekenſchap en geeft van al ſyn doen? *Iob 33.13.* Soude hy dan hebben vleeſſchelycke oogen, ofte ſien als een menſche ſiet, ofte ſoude ſynen tyd

Pſal.78.66. *2.Cor.12.7.* *2.Cor.12.7.* *Rom.11.33.* *Eccl.11.5.* *Eſa.45.9.* *Iob 33.13.* *Iob 10.4.*

ſyn, als eens menſchen tyd, ende ſyne iaren als eens mans iaren? *Iob 10. verſ. 4. 5.* **Dat hy niet wat meer ſoude weten dan de menſche**/ Hy is wys ende machtigh, wie heeft het *Iob 9.4.* oyt wel geluckt, die ſich tegens hem leyde? *Iob 9.4.* **Soo So moet ghy dan hier in oock voorſichtigh ſyn / Ende als ghy yet wat hoordt leeren inde ghemeene vergaderinghen aen-gaende** de werckinghe Godts ontrent het quaedt, **Soo en ſtoot u daer niet aen / maer aenbidt lieber de Souverepne macht onſes Godts/ die ſoodanigh is / dat als hy een ſake doet/ofte beveeld te doen/ſo werd de ſelve even daer mede gebillickt/ ende recht gemaeckt/ al ſoudet oock anders met ſyne eygene Wetten ſtryden/ want ſynen Godtlicken wille is den regel alles rechts/** *Deutr.32.4.* **Jae het recht ſelve /** Hy is een Rotz-ſteen, ſyne wercken zijn onſtraffelijck, want alles dat hy doet, dat is recht, ende niet quaedts en is aen hem, rechtveerdigh ende vroom is hy, als Moſes **ſpreeckt/** *Deutr. 32.4.* **Als de Heere ſpreeckt tot** Abraham, Neemt Iſaack uwen eenigen Sone, die ghy *Gen.22.2.* lief hebt, ende gaet henen in het landt Moria, ende offerdt hem aldaer tot een brandt-Offer, op eenen der Bergen die ick u wyſen ſal.

So en is het dooden van ſynen eygenen Soon geen doodſlagh/ maer een werck der gehoorſaemheyd/ daerom Abraham **werd geprezen** *Gen.22.12.* **Als de Heere tot** *Exod.3.22.* **de** Iſraëliten **ſeght/** Een yegelijck wijf ſal van haer nac-burinnen ende huyſgenoten eyſſchen ſilvere, ende goude vaten, ende kleedcren, ende die ſult ghy op uwe Sonen ende Dochteren leggen, Ende de Egyptenaren ontkeeren, **Soo en is dat geen dieftal/maer den loon van haren arbeyd/ die den Heere in haeren ſchoot vergeldet/ gelyck het anders ſoude zyn / indien ſy ſonder het bevel des Heeren haer van haeren arbeydt begrooten wilden / Deſe eere**

geeft

geeft uwen Godt / ende en maeckt hem geenſins oorſake van het quaed, om dat hy daer in werckt, Anderſins ſoud ghy niet alleen alle de Duyvelen, maer oock een groot deel/ Jae het meerderdeel der dinghen/die hier beneden geſchieden/ ende meeſt alle ſondigh ſyn / ſyne Godlycke regieringe/ ende voorſienighepd ontrecken want ſoude Godt / die alles in allen werckt, als de Schrift ſpreeckt/ 1.Cor.12.6. Daerom oorſake ſyn van het quade / dat inde Godloose werdt gewrocht/ Soo moeſt ſyne Majeſteyt af-laten van ontrent haer te wercken / uyt vreeſe datſe hem / ſoo doende/ oorſaecke van yder quaed/ dat sy doen/ ſouden maecken / Daer nae het natuyrelijck verſtandt ſoo ſeer tracht/ om uyt alle banden ende zeelen te mogen ſpringen / Ende ſeggen/ My en ſiet geen ooge, *Iob 24. 15.* wat weet Godt daer van, ſoude hy het gene dat in't donckere is, richten konnen, neen, de Wolcken ſyn zijn voor-deck- *Iob 22.13.* ſel, hy wandeldt ledigh inden omme-gangh des Hemels, Ick bidde u ghy die Godt / ende de Godtſalighepdt lief hebt/ let doch ter dege op deſe ſnoode grepe des natuyrelijcken verſtandts / 't welck daer op uyt is / om Godt met Sophiſterie te verſtricken / ende tot eenen blooten Afgodt te maken/ ende hem ſelve ſyne regeeringe te ontrecken / Daer vooz ghy u ſozghvuldelyck moet wachten / ende daer teghen bedencken / die d'oore gheplant heeft, ſoude die niet hooren, die d'oogen ghemaeckt heeft *Pſal.94.10.* ſoude die niet ſien? Ghewiſſelyck hy kendt de gedachten 11. des menſchen van verre, ende weet datſe ydel zijn, *Pſal. 94. 10. 11.* Siet ſoo moet ghy de Leere der Gherefozmeerde Kercke / die doch in alle Godtlijcke Schrift de Leere der waerhepd ſal bevonden werden / ende als een Zilver in Aerden deghelen ſevenmael beproeft, hoe ſy meer teghen-ghevzoocken werdt / ſuyverder daer uyt komen, *Pſal.12.7*

hoe

hoe seer het natuyrelijck verstandt de selve soeckt hatelijck te maken / recht leeren ghebruycken / want hier door sal de Godtsalichepdt in u merckelijck toenemen / ende inde selve sult ghy oock de meeste verborgenthedē konnen verstaen / gelijck den Apostel Paulus dat te kennen geeft wanneer hy seght / dat de verborgentheyt der Godsalicheyt groot is.

1. *Tim.* 3. 16

Condt ghy dan noch so straer op u herte soo veel niet winnen / dat ghy die leere / diemen door so veel verkeerde argueringen u soo hatelijck / ende tegen ghemaeckt heeft / soudt konnen hooren / of lichter noch een deckscl op u herte, 't welck u verhindert de klaerheyt vande Godlijcke waerheydt te konnen aenschouwen. Siet ick wyse u noch eenen anderen / eñ mede goeden wech / versoeckt aende Leeraers onser kercken / datse so wel in 't bysonder / als in 't openbaer / op het matichste ende voorsichtichste vande voorgemelde poincten / die in uwe achtinge so aenstootelijck zijn / willen handelen / ick en twyffele niet of sy sullen geerne uwe swackheyt hier in te gemoete komen / tot onderlinge verweckinge van liefde onder malkanderen.

2. *Cor.* 3. 18

Maer my dunckt / ick hoore eenige vande afgewekene seggen / 't en is de leere soo seer niet / die ons onrustich / ende onmoedich maeckt / als wel de harde ende onbehoorlijcke proceduyre / die teghens onse leeraers is gehouden / Dat breeckt ons het herte / Gewisselijck de swarichepdt die over uwe gewesene leeraers is gecomen / is allenthalve groot / ende niet alleene ghy / maer oock wy alle / die de Gereformeerde kercke lief hebben / hebben groote reden om ons daer over te bedroeven / Ende met Mose te weenen over den brandt die de Heere onder ons heeft gedaen. Ende met David de plaetse daer sulcx

Levit. 10. 9.

geschiedt

geſchiedt is, ter eeuwiger gedachteniſſe, Peres te noemen, 2. Sam. 6. 8.
om dat de Heere ſulcken ſcheure onder ons heeft gegeven,
Dit is natuyrlijck / dit is oock Chriſtelijck / maer als men onpartydich gaet inſien / hoe uwe geweſene Leeraers de booſgemelde ſwarichheydt haer ſelven aenghetrocken / ende obergebracht hebben / Ende dat het haer gegaen is / gelijck als Salomo **ſeght** / wie een kuyl graeft,
die ſal daer in vallen, ende wie den thuyn verſcheurt, die Eccl. 10. 8.
ſal de ſlange ſteecken, ende wie ſteenen wech wentelt, die
ſal moeyte daer van hebben, **om alſoo yeder een te leeren**
dat de vorige palen die van oudts geſet ſyn, niet ſoo licht- Prov. 22. 28
veerdelyck mogen te rugge gedreven werden, **Soo kan men wel mercken dat haer niet vreemts / noch anders dan menſchelyx / is overkomen / Maer dat haer / na den woorde des Pſalmiſt geſchiedt is / die daer ſegt** / Siet deſe
hadde wat quaedts inden ſin, met ongeluck was hy ſwan- Pſal. 7. 15.
ger, dan noch heeft hy een faute gebaert, hy heeft eenen 16. 17.
cuyl gegraven ende uytgebracht, ende is inden cuyl gevallen, die hy gemaeckt heeft, Syn ongeluck is op ſynen kop gekomen, ende ſyne vermetelheyd op ſynen ſchedel gevallen, Wy dancken den Heere om ſyner gerechtigheyd wille, ende wy loven den naem des Alder-hooghſten, **Want klaghen ſy over de** harde Placcaten, **die tegens haer ſyn uytgegaen / nae dat de** Synode **is gehouden? ſy moeten het** Placcaet vande mannen van Schielandt, **ende and're meer / tegens de Leeraers vande Gereformeerde Kercke / ongehoordt veroordeeldt / al eer de** Synode **was gehouden / uytgegeven / niet vergeten; Clagen ſy over de harde proceduere die daer op gevolght is / al mede nae dat de** Synode **is ghehouden? Sy moeten des** Hellenij, Geſelij, Smoutij, ende Dungani, **ende and're Leeraers vande Gereformeerde Kercke meer / welcker lichten met**

vreemde domphorens, **buyten het Heylich dom/ſijn uyt-gebluſt/ ende dat al voor het houden van de** Synode **by de Overheden/ die doen waren/ haren ampten ontſet/ gedencken. Clagen ſy over ghewelt** ende Tyrannye, **ſy moeten haer te gemoede voeren/ Dat het eens** Publique authoriteyt **was/ die met** Waerdt-gelders **moeſt be-ſchermt werden/ maer of ſy dit al niet en wilden ghe-dencken/ Soo connen wy evenwel niet vergheten/ dat door haer bedrijf een ſtil ende gerust lant/ 't welck nieu-**
Zach. 3. 2. **welycks/** als een brandt-ſtock uyt het vuyr van een ſware uytlandiſche Oorloge, was getrocken, **ende nu wat ver-aedeminge door den ſtilſtant van Wapenen hadde mo-gen bekommen/ in een ſwaerder duyr van in-landtſche**
Levit. 10. 1. **factien hebben gaen werpē/** brengende vreemt vuyr, **dat**
Ezech. 10. 2. **is/ een nieuwe leere/** voor den Heere, daer van ſy de gloey-ende colen, van onder de raderen des Altaers hebben ghe-nomen, ende de ſelve met handen vol, over het gheheele Landt geſtroyt, **daer door niet alleene veel eenvoudighe**
Eſa. 9. 18. tot ſpyſe des vuyrs ſijn geworden, **maer ook** d'Overhe-
Eſa. 19. 2. den des lands alſo aen malkanderē gehiſt, **datſe als de** Me-dianiten **geſtaen hebben/ om het ſweert d'een tegen den anderen te trecken/** Ephrain tegens Manaſſe, eñ Manaſſe
Eſa. 9. 26. tegens Ephrain, ia Ephrain tegen Ephrain ſelve, **Eñ de ſa-ken des lants daer toe gebracht/** datter eē vyer moeſt uyt gaen van Abimelech, om de mannen van Sichen te vertee-
Iudic. 9. 20 ren, ofte vande mannen Sichen, om den Abimelech te ver-ſlinden, **gelyck wy voor onſe oogē hebben ſien geſchiedē/ hebbende daer toe uytgeleſen de ſchadelycſte/ eñ aenſtote-lyckſte pointen/ die inde** Theologie **te vindē ſyn/ als daer ſyn/** vande werckingē Godts ontrent het quade, vande vrije verkieſinge Gods, eñ vrijen wille des menſchen ontrent de gelegentheyd van ſyn ſaligheyd, **om alſo God/ eñ de men-ſche/** het ſcherf met den pottebacker des leems, **een ganſch**

qualick

qualick gemaeckte partie/tegens malkanderen te doen kloſſen/alle pointē ten hoogſtē aenſtotelick voor het onerbooren naturelick verſtant / eñ ſyn daer heuen gericht/ om het al vol Atheïſten eñ Libertynen te maken / indien men maer onder den gemeenē man/daer van quame te diſputeren/dit en is in geenen hoecke geſchied,maer op de daken,ende int openbaer, Hier van heeft het land over al gewaegt/hier van hebben niet alleen de predick-ſtoelen/ maer oock de wagens eñ ſchupten/ ia de drinck-huyſen ſelve gedaverd/ hier van hoordemen doorgaens den gemeenen man twiſten/ als blinde vande coleuren / eñ die gene die ſelfs den weg na de Stad niet en wiſten, waren de heftigſte om van ſulcke ſwaerwichtige pointen te handelen / Alſo heeftmen het heylige voor de honden geworpen,eñ de peerlen voor de ſwynen,om metter ſelver voeten vertreden te werdē, Dit hebben wp voor onſe oogen geſien/eñ hier in ſyn uwe Leeraers/ niet tegenſtaende alle getrouwe vermaningen daer tegens gedaen ſtyf voortgegaen/ ſteets arbeydende om de leere der waerheyd, eñ de wyſheyd Gods die int verborgen is,eñ daerom genoeg tegens de borſt bā het naturelick verſtant/'t welc vyandſchap tegens God is,opgaet/byden gemeenen man hatelick te maken / hebbende ſulcken dicken roock-damp uyt den afgrond der hellē hier tegens doen opgaen,dat het geheele land is verduyſtert geworden, Dit hebben wp voor onſe oogē geſien/eñ moeten noch met droefheyd ſien hoe machtigh ſy arbeyden/ om de ſwarigheyd onder ons te doē aenhouden/eñ de Synode, die immers het eynde aller tegenſprekinge behoord te weſen,uits dat bruchteloos te maken/Eñ ick uwe onbekende vriend/ die u lief hebbe, niet met eē heymelicke liefde, als even aen deſen mynen ernſt/eñ becommeringe over uwe ſalighēyd can blyckē/ was evē alſo tot uwe geweſene leeraers geſint/ als haer

Act.16.16.
Eccl.10.11.
Rom.8.7.
Apoc.2.9.
Eſa.9.17.
Heb.6.16.
Prov.27.5.

weſen eerſt aengingh / eer haren grond ontdeckt was/ Ende derve daerom te vrymoediger het voor-gemelde tot haren laſte verhalen/ om datſe my alle/ eenen uptgeſonderd/ nae den aengeſichte onbekend ſyn/ ende daerom niet verdacht can weſen/ buytē de gemeene ſake/ pet byſonders tegen pemant van haer te hebben/ 't welc my ſoude bewegen haer tegen te loopē, anders dan ick haer/ upt hare ſchriften ende wercken/ hebben leeren kennen/ Jae ick can dit metter waerhepd betuygen/ dat alſmen eerſt van haer / ende van haeren voor-monder Harminio begonſt te gewaghen/ eer haeren grondt ontdeckt was/ Dat ick hare ſake met der herten hebbe gevorderd/ verhoopende dat ſy die gene waren/ die in deſe verdorvene
Eſa.49.22. Eeuwe / nae den ſchoonen ſchyn die ſy in aenbeginne maeckten, een baniere ſouden opwerpen onder den volcke, Daer toe wy onſe ſonen inde armen, ende onſe dochte-
Ezech.34.4. ren op de ſchouderen draghen mochte, Die het ſwacke waernemen, het krancke heelen, het verwonde verbinden,
Eſa.58.12. ende het verbyſterde wederhalen ſouden, Iae datſe heeten ſouden, die de reten verthuynen, ende de wegen beteren,
Eſa.59.9. Maer eplaci/ Ick wachtede op het licht, ſo is het duyſter gheworden, Ende als ick naerder hebbe gaen letten op
2.Con.9.20 haer dryven/ Een geweldigh dryven, als het dryven Iehu, daer door ſy haere byſ poincten / enckele grondt-ſlagen van het Pauſdom / met gewapender handt / ſonder de ſelve aende toetſe van eenige Kerckelpke vergaderinge/ te willen laten onderſoecken/ inde Gereformeerde Kercke hebben gepooght in te voeren/ ende door de ſelve/ als door het Paerdt van Troyen het gheheele Pauſdom ter Stadt Gods op te voeren / Ende daer na de ſelve gepoogt hebben met ſo veel laſter-ſchriften ſtaende te houden/ ſo is myn Gebedt tegens haer geweeſt tot Godt / Dat hy wilde

wilde aenſien hare dreygingen, ende ſyne dienſtknechten gevenſyn woordt met vrymoedigheydt te ſpreken, **Ende hier in en heeft myn geeſt my niet ghekeplo / gelyck dan upt haren vooꝛtgangh meer ende meer aenden dagh is gekomen/ eñ nu onwederſpꝛekelyck blyckt aende goede ruſte die ſy ſonder achterdencken onder de vleughelen van het Pauſdom ſo geruſtelick connen nemen/ 't welck ick goedt gevonden hebbe u afgewekene Bꝛoeders/ ſoo vele alſſer uwer het Pauſdom haet / ende noch eenighe ſucht tot de Gerefoꝛmeerde Religie hebt/ indachtigh te maken/ ende u op het laetſte vooꝛ haere liſtigheyd ende** geweldigh dryven, **te waerſchouwen / bevelende d'uptkoemſte van dien allen aen onſen wyſen Godt/ 't welck ſoo uwe beroerders oock deden/ende ſpꝛaken met** David **in ſyne vlucht vooꝛ** Abſalon, Sal ick genade vinden voor den Heere, ſoo ſal hy my wederhalen, ende hem ſelven my laten ſien, Spreeckt hy oock alſo, ick en hebbe geen luſt tot u, hier ben ick, hy make het met my alſo het hem wel behaegt, ſo ſoude de **Heere** hare vlucht mogen tellen, **Eñ ſy ſouden beter inde ſelve getrooſt ſyn**/ende hare zielen met lydſaemheyd beſitten, **maer nu woelen ſy alleene in haer eygen vernuft eñ ſterckte tegens hare partie/ ſonder op den Heere te mercken van welckes handt haer alle dit ongeluck is overcomen/ Ende ontſtellen haer ſlechts tegens de inſtrumenten/ ſonder op de hooge hand te ſien/ daer van dit alles herroert/** want daer is een hooger hoeder, over de hooge, ende daer is noch een hooger over die beyde, **vooꝛ den welcken ſo ſy haer nederwoꝛpen/ ende ſyne roede kuſten/ ſo mochten ſy geholpen werden/ Anderſints/** wie halſtarrigh is, die en ſal geen ruſte vinden in ſyner herten, **ſpꝛeeckt de Pꝛopheet/** *Hab. 2. 4.*

Actor. 4. 29.

2. Sam. 15. 25.

Pſal. 56. 9.

Eccl. 5. 7.

Hab. 2. 4.

E Y N D E.

19 pam.